

Magne Bråthen og Trond Pedersen

**Evaluering av ordinære
arbeidsmarkedstiltak**
- Deltakere i 1999

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the different research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, september 2000
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-4833-7
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

06.90 Metoder, modeller, dokumentasjon

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Rettet siden forrige utgave	Revised since the previous issue	r

Sammendrag

Magne Bråthen og Trond Pedersen

Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak

- Deltakere i 1999

Rapporter 2000/22 • Statistisk sentralbyrå 2000

I denne rapporten presenteres en registerbasert evaluering av arbeidsmarkedstiltak. Undersøkelsen er en oppfølging av tilsvarende analyser publisert i 1997, 1998, og 1999.

Utvalget består av personer som avsluttet et ordinært arbeidsmarkedstiltak i løpet av april 1999. En sammenlikningsgruppe av personer registrert som helt arbeidsledige på samme tidspunkt, er også med i undersøkelsen. Evalueringstidspunktet er satt til 23. november 1999.

Formålet med undersøkelsene har vært tredelt: For det første å gi en deskriptiv analyse av de to gruppene (tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen), for å beskrive bruken av tiltak. For det andre å utføre en økonometrisk analyse av hvordan deltakelse på tiltak påvirker jobbsannsynligheten. Det siste målet er å sammenlikne resultatene fra årets evaluering med de tilsvarende tall fra de foregående analysene.

Datamaterialet er basert på koblede data fra forskjellige administrative registre. Utvalget er trukket fra Arbeidsdirektoratets SOFA-søker-register over registrerte arbeidsledige og deltakere på tiltak, og består av totalt 51 766 personer. 2 375 av disse utgjør tiltaksgruppen og 49 391 sammenlikningsgruppen.

På evalueringstidspunktet er 42 prosent av deltakerene i jobb, sammenliknet med 28 prosent av de ledige. Ved hjelp av den økonometriske analysen kontrolleres det for observerbare kjennetegn som kan tenkes påvirke arbeidsmarkedstilpasningen. Effekten av tiltakene måles ved hjelp forskjeller i estimerte jobbsannsynligheter mellom tiltaksdeltakere og ledige.

Med utgangspunkt i en referanseperson med gitte egenskaper, finner vi at den generelle jobbsannsynligheten 6 måneder etter å ha deltatt tiltak er 38 prosent. Tilsvarende jobbsannsynlighet for ledige er 25 prosent, 13 prosentpoeng lavere. Differansen kan tolkes som den gjennomsnittlige effekten av arbeidsmarkedstiltak.

Resultatene for de 4 hovedgruppene av tiltak viser at deltakelse på *AMO-kurs*, *lønnstilskudd* og *jobbklubber* har positiv effekt på sannsynligheten for å komme i jobb et halvt år etter avsluttet tiltak. For personer på *praksisplasser med fadderordning* får vi derimot ikke utsagnskraftige resultater, noe som tyder på at deltakelse på dette tiltaket ikke påvirker muligheten å få jobb på evalueringstidspunktet.

Prosjektstøtte: Arbeidet er utført som et oppdrag for Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Innhold

1. Innledning	7
2. Bakgrunn	8
2.1. Bakgrunn for undersøkelsen.....	8
2.2. Effektevalueringer og seleksjonsproblemer.....	8
2.3. Målsettingen med undersøkelsen.....	9
3. Beskrivelse av opplegget.....	10
3.1. Inndeling i arbeidsmarkedstiltak	10
3.2. Avgrensning av populasjon og utvalg.....	11
3.3. Variabeldefinisjoner.....	11
4. Beskrivende statistikk.....	16
4.1. Individuelle kjennetegn for tiltaksdeltakere og ledige	16
4.2. Inndeling etter ulike tiltak.....	19
4.3. Arbeidsmarkedsstatus i november 1999.....	21
5. Analyse, utvalg april 1999 – effekt 6 måneder etter tiltak	23
5.1. Modell med enkel tiltaksspesifisering, 6 måneder etter tiltak.....	23
5.2. Effekter av de ulike tiltakene	25
5.3. Sammenlikning med evaluerings- resultater fra foregående år	26
5.4. Samspillsledd: Effekter for forskjellige grupper	27
6. Oppsummering	28
6.1. Beskrivelse av utvalget.....	28
6.2. Effekten av deltakelse på et ordinært arbeidsmarkedstiltak	29
Referanser	31
Vedlegg	32
Tidligere utgitt på emneområdet	35
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter.....	36

Tabellregister

---

4. Beskrivende statistikk

4.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter alder. Absolutte tall og prosent.....	16
4.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999, etter utvalgte demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent.....	17
4.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999, etter yrke. Absolutte tall og prosent.....	17
4.4. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter fylke. Absolutte tall og prosent.....	18
4.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter alder og etter gjennomsnittlig antall måneder i ulike statuser som arbeidssøker i bakgrunnsperioden.....	18
4.6. Tiltaksdeltakere som avsluttet et ordinært tiltak i løpet av april 1996, april 1997, april 1998, og april 1999, fordelt på type tiltak.....	19
4.7. Tiltaksdeltakere i april 1999 etter kjønn, undergrupper av tiltak og målgrupper. Absolutte tall og prosent.....	20
4.8. Tiltaksdeltakere i april 1999 etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn.....	21
4.9. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter konsistensbehandlet status i november 1999. Absolutte tall og prosent	22

---

5. Analyse, utvalg april 1999 – effekt 6 måneder etter tiltak

5.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak. Suksess: jobb. Log-it estimator. Modell 1.....	24
5.2. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell 1.....	25
5.3. Beregnede jobbsannsynligheter etter modellene 2, 3 og 4.....	26
5.4. Beregnede jobbsannsynligheter for referansepersonen og deltakere på tiltak i 1996, 1997, 1998, og 1999.....	26
5.5. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell med samspillsledd (modell 5).....	27

Vedlegg

A1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Modellene 2-4.....	32
A2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Modell 5.....	34

---

1. Innledning

Statistisk sentralbyrå har utviklet et opplegg for årlige resultatvurderinger av ordinære arbeidsmarkedstiltak basert på analyse av data fra administrative registre. Formålet med disse årlige analysene er å få et bilde av hvordan effektene varierer mellom de ulike tiltakene over tid. Til nå er det utarbeidet tre årganger, hvor datagrunnlaget er hentet fra henholdsvis 1996, 1997, og 1998. Denne rapporten er en videreføring av disse årlige effektevalueringene og inneholder resultatene fra en undersøkelse blant personer som deltok på et ordinært arbeidsmarkedstiltak i april 1999, og som avsluttet tiltaket i løpet av mai samme år. Opplegget for årets evaluering er identisk med det som er benyttet foregående år.

I kapittel 2 gjennomgår vi bakgrunnen og formålet for undersøkelsen, og ser på enkelte metodiske problemer. Datagrunnlaget er nærmere beskrevet i kapittel 3.

Analysen av effekter av ordinære tiltak seks måneder etter de ble avsluttet er lagt til kapittel 4 og 5. Det gis først en beskrivelse av tiltaks- og sammenlikningsgruppen ved å fordele utvalget på ulike kjennetegn.

I kapittel 5 følger analysen av hvordan deltakelse på tiltak i april 1999 påvirker muligheten for å være registrert sysselsatt på evalueringstidspunktet, november 1999. Effekten av tiltak beregnes ved forskjeller i jobbsannsynligheter mellom deltakere og ledige. Det blir også gjort sammenlikninger med resultater fra tidligere undersøkelser.

Prosjektet er finansiert av Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

2. Bakgrunn

2.1. Bakgrunn for undersøkelsen

Den aktive arbeidsmarkedspolitikken har hatt en helt sentral plass i den økonomiske politikken i Norge. Begrunnelsen er at den skal bidra til et mer effektivt og vel fungerende arbeidsmarked og derved redusert strukturell arbeidsledighet.

Myndighetenes dimensjonering og sammensetning av de forskjellige ordinære tiltakene er avhengig av konjunktursvingninger. Tall fra Arbeidskraftundersøkelsen viser at fra 1993 til 1999 har det vært en økning i sysselsettingen med 244 000 personer til 2 258 000. Den registrerte arbeidsløsheten ble i samme tidsrom halvert fra 118 000 til 59 600 personer. Antall personer på ordinære arbeidsmarkedstiltak gikk ned fra 57 000 i 1993 til 8 400 i 1999.

Hovedmålsettingen med de ordinære arbeidsmarkedstiltakene er å styrke deltakernes muligheter til å få en jobb i det ordinære arbeidsmarkedet. For de ulike tiltakstypene er det i tillegg formulert delmålsettinger som f.eks. å motivere og kvalifisere for videre utdanning, når dette er nødvendig for å styrke deltakernes jobbmuligheter på lengre sikt.

SSB har i perioden 1997-1999 publisert resultater fra registerbaserte evalueringer av ordinære arbeidsmarkedstiltak (Lund, Landfald og Try 1997, Landfald og Bråthen 1998a, Bråthen og Landfald 1999). Formålet har vært å undersøke i hvilken grad arbeidsmarkedstiltakene bidrar til å oppfylle hovedmålsettingen om at deltakerene skal få bedret sine jobbmuligheter. Evalueringstidspunktet har vært satt seks måneder etter tiltaket ble avsluttet. Det har også blitt foretatt en tilleggsundersøkelse for å kartlegge effekter av tiltaksdeltakelse på overgang til videre utdanning (Landfald og Bråthen 1998b), samt en analyse av effekten av tiltak målt 30 måneder etter de ble avsluttet (Bråthen og Landfald 1999).

Bakgrunnen for undersøkelsene ble lagt ved et forprosjekt som ble utført i Statistisk sentralbyrå i 1996 og publisert i Vassnes (1996). Her ble det vurdert i hvilken grad registerdata kan erstatte data fra spørreskjema ved evaluering av arbeidsmarkedstiltak.

Resultatene viser at opplegget for evaluering av arbeidsmarkedstiltak basert på registerdata hovedsakelig gir samme resultat som tilsvarende undersøkelse med spørreskjema. I tillegg viser det seg at registerdata gir vel så utsagnskraftige resultater, på grunn av mulighetene for store utvalg og generelt mindre problemer med frafall. De administrative registrene som benyttes i undersøkelsen gir meget detaljert informasjon, spesielt om personenes arbeidsøker- og ledighetserfaring. Dette er informasjon som det har vist seg vanskelig å fremskaffe ved bruk av spørreskjema, på grunn av erindringsforskyvning hos respondentene.

Evalueringsundersøkelser med bruk av registerdata legger likevel en del begrensninger på hvilke forklaringsfaktorer man kan inkludere i undersøkelsen. Omfanget av forklaringsfaktorer begrenses av hvilke opplysninger som finnes i administrative registre. Forprosjektet viser også at produksjonstiden for et evalueringsprosjekt vil kunne bli vesentlig kortere ved bruk av registerdata og være et kostnadseffektivt alternativ til spørreskjema, hvis man tilpasser opplegget for registerundersøkelsen med et slikt siktemål.

2.2. Effektevalueringer og seleksjonsproblemer

I de evalueringene som SSB har foretatt, har målet vært å undersøke i hvilken grad sannsynligheten for å gå over i jobb er endret som følge av deltakelse på tiltak. Det er med andre ord kun sett på partielle effekter av arbeidsmarkedstiltakene. For å besvare et slikt spørsmål etableres to grupper, hvorav den ene består av personer som avsluttet tiltaksdeltakelsen seks måneder før evalueringstidspunktet, og den andre av en sammenlikningsgruppe med personer registrert som helt ledige. Ved å kontrollere for kjennetegn som kan tenkes å påvirke tilpasningen på arbeidsmarkedet, beregner vi effekten av tiltaket ved se på forskjellene i tilpasningen for de to gruppene. Evalueringstidspunktet er lagt seks måneder etter tiltaket ble avsluttet.

Når vi benytter en slik metode som her, er flere momenter av stor viktighet. Sammenlikningsgruppen bør være mest mulig lik deltakerne på det tidspunkt

disse starter tiltaket. I tillegg er det behov for gode data med informasjon om kvalifikasjoner og tidligere arbeidsmarkedserfaring, at vi har mange observasjoner, samt at det defineres et relevant suksesskriterium.

Denne undersøkelsen er konstruert med sikte på å tilfredsstillende disse kravene. Når det gjelder forskjeller mellom gruppene, kan vi kontrollere for alder, sivilstatus, kjønn, bosted, utdanning, yrkeserfaring og tidligere erfaring med arbeidsledighet. Forklaringsvariablene fanger opp ulike sider ved personen som har betydning for jobbsannsynligheten.

Jobbsannsynligheten kan imidlertid også avhenge av individuelle karakteristika som ikke er observerbare gjennom registerdata. Det er et velkjent problem i analyser av denne typen at det kan være systematiske forskjeller mellom ledige og tiltaksdeltakere som vi ikke kan avsløre ved våre beskrivelser, simpelthen fordi enkelte ulikheter kan være vrienne å observere. Slike problemer eksemplifiseres ofte med forskjeller i holdninger og motivasjon mellom deltakere og ledige. Seleksjonsproblemer kan oppstå dersom det er spesielle kjennetegn ved personene som har betydning for om personene blir valgt ut til å delta på et tiltak og som også påvirker jobbsannsynligheten. Det kan også være seleksjon på tvers av tiltakene, det vil si at det er systematiske forskjeller mellom deltakerne på de forskjellige tiltakene, som er av betydning for tilpasningen på arbeidsmarkedet.

Det pågår et samarbeidsprosjekt mellom ISF, Frischsenteret, ECON og Telemarksforskning hvor målet er å foreta en nærmere kartlegging av seleksjonseffekter av tiltak. I forbindelse med dette prosjektet vil det også bli utarbeidet en litteraturstudie over evalueringer foretatt i Norge på 1990- tallet. Resultatene av disse forventes publisert høsten 2000.

2.3. Målsettingen med undersøkelsen

Hovedformålet med prosjektet er å videreføre de årlige resultatvurderinger av arbeidsmarkedstiltakene for å få et bilde av hvordan effektene varierer mellom de forskjellige tiltakene, og i ulike konjunkturfaser. Slik informasjon kan være et viktig bidrag til å vurdere tiltakenes nivå og sammensetning. Samtidig har vi som mål å videreutvikle selve opplegget for de registerbaserte analysen.

Det står derfor sentralt i prosjektet å få fram

- aktuell statistikk innenfor en relativt kort produksjonstid
- sammenliknbare resultater på tvers av tiltakene
- sammenliknbare resultater over flere år.

Kravet til en relativt kort produksjonstid har vært bestemmende for mye av det opplegget som er valgt både i denne og tidligere undersøkelser. En stor del av

arbeidet i et slikt prosjekt består i å koble sammen data fra ulike registre, stille sammen og utvide disse registerdataene og sjekke konsistens mellom de ulike registrene, noe som er en tidkrevende prosess. Dette er den fjerde analysen hvor samme fremgangsmåte benyttes. Produksjonsopplegget er dermed innarbeidet, noe som fører til at tallmaterialet til en viss grad kan utarbeides raskere.

Produksjonstiden for de forskjellige registrene påvirker imidlertid også tidspunktet for når resultatene kan foreligge. Et eksempel er register over igangværende utdanning hvor produksjonstiden er opptil ett år. Dette betyr at en oppfølging av analysen av overgang fra ordinære arbeidsmarkedstiltak til utdanning (Landfald og Bråthen 1998b), må legges ett år frem i tid.

Hensynet til produksjonstiden har også vært avgjørende for valg av uttakskriterium for utvalget. I de fleste undersøkelser som søker å måle effekten av tiltak, følger man et utvalg av deltakere fra det tidspunkt de *begynner* på et arbeidsmarkedstiltak samt en sammenlikningsgruppe av helt ledige på samme tidspunkt, og sammenlikner arbeidsmarkedskarrierer eller arbeidsmarkedsutfall på et senere tidspunkt. I denne undersøkelsen følger vi samtlige deltakere som *avsluttet* et tiltak i løpet av mai 1999 (dvs at de var i et arbeidsmarkedstiltak ultimo april 1999, men ikke ultimo mai 1999), og sammenlikner disse med de registrerte arbeidsledige i april 1999 (dette er nærmere beskrevet i kapittel 4.2). Siden det er valgt et annet uttakskriterium i disse undersøkelsen enn det som er tradisjonelt, er det ikke sikkert at resultatene er direkte sammenliknbare med andre undersøkelser. Men resultatene for de forskjellige tiltakene internt i denne undersøkelsen vil selvsagt være sammenliknbare, og også resultater fra fjorårets undersøkelse og eventuell oppfølging senere år.

Årets utgave av den registerbasert evalueringen av arbeidsmarkedstiltak inneholder følgende karakteristika:

- Utvalget trukket i mai 1999 består av 51 766 observasjoner, fordelt på 2 375 personer i tiltaksgruppen og 49 391 personer i sammenlikningsgruppen.
- Frafall i dette utvalget er på 160 personer - 0,3 prosent - grunnet ugyldig fødselsnummer.

Datamaterialet danner utgangspunktet for prosjektets tre delmål.

1. Gi en deskriptiv analyse av tiltaks- og sammenlikningsgruppen, for å beskrive bruken av arbeidsmarkedstiltak.
2. Utføre en økonometrisk analyse av hvordan deltakelse på tiltak påvirker jobbsannsynligheten, for å måle effekten av arbeidsmarkedstiltak.
3. Sammenlikne resultatene fra årets evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, med tilsvarende tall fra foregående SSB-rapporter.

3. Beskrivelse av opplegget

Tiltaksgruppen fordeles etter ulike personrettede arbeidsmarkedstiltak. Det gis en oversikt over den inndelingen av de ulike tiltakene som er lagt til grunn for denne evalueringen i kapittel 4.1, med en kort beskrivelse av innholdet.

Datamaterialet er i hovedsak hentet fra ulike administrative registre. Utvalget benyttet i analysen, som altså består av en tiltaks- og en sammenlikningsgruppe, er trukket fra Sofa-søker-registeret. Dette er et register over alle personer registrert som arbeidsledige eller på arbeidsmarkedstiltak. I kapittel 4.2 beskrives hvordan undersøkelsen avgrensner populasjon og utvalg.

I analysen er det inkludert både variable som er knyttet til individet og variable som gir informasjon om personens tilknytning til arbeidsmarkedet. Demografiske kjennetegn som kjønn, alder, bosted, og lignende, er hentet fra personregisteret. Det er også konstruert variable for tiltaks- og ledighetserfaring i en 12 måneders bakgrunnsperiode. Dessuten er arbeidstaker- og arbeidsgiverregisteret (a/a-registeret) benyttet for å få informasjon om arbeidsmarkedsstatus i november 1999. Vi har ved hjelp av a/a-registeret beregnet tidligere yrkeserfaring ti år tilbake i tid. For flere viktige bakgrunnsvariabler er det hentet informasjon fra SSBs utdanningsregister og en fødelandsfil. Til sist er det i tillegg inkludert regionale og yrkesspesifikke variable, for å fange opp etterspørselssiden på arbeidsmarkedet. Det er beregnet ledighetsrate i tidligere yrke, og vakanserate i fylke. I kapittel 4.3 lister vi opp variabler som benyttes samt at vi beskriver hvor disse hentes fra, kvalitet og noe om forventet sammenheng mellom variablene og utfallet, det vil si arbeidsmarkedsstatus i november 1999.

3.1. Inndeling i arbeidsmarkedstiltak

Følgende hovedinndeling av de ulike tiltakene skal legges til grunn for evalueringen:

- *Lønnstilskudd for arbeidsgivere*
- *Praksisplasser med fadderordning*
- *Arbeidsmarkedsopplæring (AMO)*
- *Jobbklubber*

I tidligere år har også offentlige sysselsettingstiltak og vikarplasser vært inkludert. Disse tiltakene er trappet ned i så stor grad at de utelates fra denne effekt-evalueringen.

Informasjon om de enkelte tiltakene beskrevet ovenfor er hentet fra SOFA-søker-registeret for april 1999.

Vi skal undersøke effekten av hvert ordinært arbeidsmarkedstiltak. For å se om tiltakene er formålstjenlige er det viktig å foreta en analyse på hvilke tiltak som gir størst effekt på jobbsannsynligheten. Tiltak av ulik innhold og formål kan ha ulik sysselsettingseffekt. Se i kapittel 3.2 for nærmere informasjon om tidligere resultater av effektevaluering av tiltak.

Nedenfor gis det en nærmere beskrivelse av tiltakenes formål, innhold og målgruppe (Arbeidsdirektoratet 1998):

3.1.1. Lønnstilskudd til arbeidsgivere

Lønnstilskudd for arbeidsgivere skal bidra til ansettelse i ordinært arbeid på vanlige lønns- og arbeidsvilkår. Innholdet er ordinær sysselsetting og de er rettet mot utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Målgruppen er personer registrert ved arbeidskontoret som er:

- 60 år eller eldre
- under 25 år
- kvinner
- nykommere på arbeidsmarkedet og
- innvandrere.

Deltakerne får ordinær lønn, mens arbeidsgiverne får tilskudd fra etaten hvor størrelsen er avhengig av målgruppen.

Varighet: Inntil seks måneders, for de fire førstnevnte målgruppene, og 12 måneder for innvandrere.

3.1.2. Arbeidsmarkedsopplæring (AMO)

AMO er et tiltak rettet mot helt arbeidsledige, eventuelt ansatte med svak utdanningsbakgrunn eller uaktuell kompetanse. Formålet med tiltaket er å øke muligheten for overgang til ordinært arbeid, redusere kompetansemessige ubalanser i arbeidsmarkedet, forebygge

ledighet blant ansatte og motivere arbeidsledige til videre utdanning. Tiltakets innhold er opplæring gjennom yrkesrettede kurs, eventuelt opplæring av mer allmenn karakter på grunnskole- eller videregående nivå. Deltakerene må være over 19 år, og personer i aldersgruppen 20-24 år må ha vært registrert som arbeidsløse i minst tre måneder før tiltaket starter.

Varighet: Inntil ti måneder.

3.1.3. Praksis plasser med fadderordning

Målgruppen er nykommere på arbeidsmarkedet som mangler tilstrekkelige kvalifikasjoner, og som har spesielle behov for tilrettelegging, opplæring og oppfølging, herunder personer som kommer inn under den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten. Tiltakets innhold er arbeidspraksis og opplæring. Tiltaket kan også nyttes i kombinasjon med skoleplass. Formålet med tiltaket er å øke muligheten for overgang til ordinært arbeid og motivere til ordinær utdanning.

Varighet: Inntil 6 måneder, men i enkelte tilfeller kan perioden forlenges med fire måneder.

3.1.4. Jobbklubber

Tiltakets formål er å bidra til og øke samt målrette jobbsøkingen, og derigjennom styrke mulighetene for overgang til ordinært arbeid. Kurset inneholder opplæring og veiledning i gruppe. Målgruppen er formidlingsklare arbeidsledige over 19 år.

Varighet: Inntil åtte uker.

3.2. Avgrensning av populasjon og utvalg

Tilsvarende som i de tidligere undersøkelsen avgrenses populasjonen til å utgjøre en tiltaksgruppe og en sammenlikningsgruppe på uttakstidspunktet i april 1999.

Tiltaksgruppen er definert som :

- Personer som i slutten av april 1999 var deltakere på et ordinært arbeidsmarkedstiltak og som avsluttet tiltaket i mai 1999. Videre kreves at disse heller ikke er registrert på noen former for tiltak i slutten av mai 1999.

Sammenlikningsgruppen er definert som :

- Personer som i slutten av april 1999 var registrert som helt ledige arbeidssøkere og som ikke var registrert på noen form for tiltak i slutten av mai 1999.

Denne utvalgsmetoden ble benyttet for å få en mest mulig homogen gruppe arbeidssøkere.

Utvalget er videre selektert ved at permitterte er tatt ut av sammenlikningsgruppen, og de som er registrert som yrkeshemmede eller deltaker på attføringstiltak i april 1999 er tatt ut av begge gruppene. Grunnen til disse seleksjonene er at permitterte i gjennomsnitt ikke

kan sammenliknes med ikke permitterte når det gjelder muligheten til å komme tilbake i jobb. Permitterte deltar dessuten i liten grad på tiltak. Permitterte og yrkeshemmede skiller seg derfor ut fra resten av utvalget, og er således ikke med i denne undersøkelsen. Grunnet nedtrapping av antall personer på offentlige sysselsettingstiltak og vikarplasser, er som nevnt deltakere på disse tiltakene også utelatt fra årets evaluering.

Utvalgets størrelse blir på 51 766 personer, fordelt på 2 375 personer i tiltaksgruppen og 49 391 i sammenlikningsgruppen.

Omfanget av de aktive arbeidsmarkedstiltakene er de siste tre årene blitt betraktelig redusert, noe som gir seg utslag i størrelsen på utvalget. Antall personer i tiltaksgruppen er sammenliknet med undersøkelsen gjort ved hjelp av data fra 1996, redusert med 73 prosent.

3.3. Variabeldefinisjoner

I analysen har vi inkludert både variable som knyttes til individet som alder og kjønn, og variable som gir informasjon om personens tilknytning til arbeidsmarkedet som tidligere erfaring i jobb og med ledighet. For å fange opp etterspørselssiden på arbeidsmarkedet, har vi inkludert regionale og yrkesspesifikke variable. Vi har i stor grad basert oss på å ta med variable som vi antar har betydning for arbeidsmarkedstilpasningen og som har vist seg å ha effekt i andre empiriske undersøkelser.

Nedenfor gis en beskrivelse av hver variabel, fra hvilken kilde vi har hentet variabelen og litt om kvaliteten på variabelen. Variablene gjelder på ulike tidspunkt av observasjonsperioden. De demografiske kjennetegnene ved personen (alder, kjønn, sivilstatus og bosted) gjelder på uttakstidspunktet (med unntak av høyeste fullførte utdanning som gir informasjon per 1. oktober 1998). Informasjon om bakgrunnsperioden for personen er gitt ved variablene yrkeserfaring og ledighets- og tiltakshistorikk. På evalueringstidspunktet i november 1999 får vi arbeidsmarkedsstatus. Kontrollert for individuelle og markedsrelaterte *observerbare* kjennetegn som vi beskriver nedenfor, tolkes forskjell i andel sysselsatte og ikke-sysselsatte et halvt år etter avsluttet tiltak som effekten av tiltaket.

Suksess, sysselsetting i november 1999

I empiriske undersøkelser i Norge er det mest nærliggende å bruke sysselsetting som suksesskriterium i en effektevaluering fordi det primære målet med tiltakene er å få flest mulig ut i arbeid. Variabelen er hentet fra a/a-registeret og gjelder for 4. kvartal (uttak 24. november) 1999. Selvstendige næringsdrivende og vernepliktige er ekskludert fra undersøkelsen.

Sammenliknet med Arbeidskraftundersøkelsene (AKU) er tallene for antall lønntakere i a/a-registeret for lavt. Årsaken til avviket ligger i at AKU legger ILOs defini-

sjon på arbeid til grunn for å gi en person status som sysselsatt og lønnstaker, dvs. at personen har utført arbeid av minst en times varighet i løpet av en uke. For å registreres i a/a-registeret må arbeidstakeren utføre minst fire timers arbeid i løpet av uken og arbeidsforholdet må være av minst seks dagers varighet. Et problem som trekker i motsatt retning men som er av mindre omfang er manglende utmeldinger arbeidsforhold i a/a-registeret. Et eksempel på dette kan være sommervikariatet som fortsatt står oppført som aktive arbeidstakerforhold i uttaket per 4 kvartal.

Konsekvensen av for lavt nivå på lønnstakere i a/a-registeret er at vi undervurderer andelen arbeidstakere ved evalueringstidspunktet (for lav jobbsannsynlighet), men vi er fortsatt i stand til å vurdere effekten av tiltaksdeltakelse mot effekten av å være helt ledig på en tilfredsstillende måte så lenge utvalgene ikke er skjevfordelte. Det vil si at tiltaksdeltakere ikke er forskjellige fra sammenlikningsgruppen når det gjelder tendensen til manglende inn- og utmeldinger av a/a-registeret. Tilsvarende vil gjelde for det faktum at selvstendig næringsdrivende ikke er med i a/a-registeret.

Alder, kjønn og sivilstatus

Variablene hentes fra SOFA-søker-filen per april 1999 og opplysningene kommer fra Det sentrale personregisteret. Disse variablene er tatt med fordi individuelle trekk ved personen kan ha betydning for jobbsannsynligheten. Effekten av demografiske kjennetegn er usikker og kan trekke i begge retninger. Alder kan ha betydning for om deltakeren får jobb eller ikke. Vi antar at jo eldre personen er jo lavere er jobbsannsynligheten (Try 1993). Andre undersøkelser viser at jobbsannsynligheten er stigende med stigende alder opp til slutten av 30-årene, og avtar deretter (Torp 1993). Eldre arbeidsledige vil ofte ikke innfri de krav en arbeidsgiver stiller til kvalifikasjoner særlig innenfor bransjer hvor den teknologiske utviklingen er stor og hvor det kreves høy utdanning og spesialkompetanse.

Kjønn har en usikker effekt på om personen kommer i jobb. En hypotese er at ledige menn satser mer for å få en jobb fordi de har større frykt for å bli uten jobb og bli hjemmeverende i forhold til kvinner. De kan også inneha karakteristika som gjør at søkeeffektiviteten er høyere sammenlignet med kvinner. Kvinner er fortsatt i større grad hjemmeverende med barn i forhold til menn. Vi antar at menn ut fra denne hypotesen har større sannsynlighet for å komme ut i jobb etter tiltakets slutt (se bl.a. Pedersen og Westergård-Nielsen 1993).

Sivilstatus, i vårt tilfelle det å være gift, har i utgangspunktet ukjent effekt på sannsynligheten for å komme ut i jobb. En antagelse er at gifte personer ansees å være mere stabile arbeidstakere, og at økonomiske

forhold gjør at begge må være i jobb. Dette vil gi en positiv effekt på jobbsannsynligheten. Det kan være samspill effekter mellom kjønn og sivilstatus, og dette kan vi kontrollere for i analysen i kapittel 6.

Utdanning

Kilden er utdanningsregisteret og variabelen gir informasjon om høyeste fullførte utdanning per 1. oktober 1998. Lang produksjonstid på dette registeret gjør at vi ikke har nyere data om utdanning.

Det lages fem ulike utdanningsnivåer, som er grunnskole, videregående I (ett år), videregående II (2-3 år), høgskole/universitet og uoppgitt/ingen utdanning.

Utdanning er en viktig faktor med hensyn til jobbsannsynlighet. A priori antar vi at sjansen for å få jobb er høyere jo høyere utdanning personen har. Andre undersøkelser underbygger påstanden om at jo høyere utdanning dess større positiv antatt effekt på jobbsannsynligheten (f.eks. Try 1993 og Raaum og Torp 1993).

Yrkeserfaring

Vi undersøker om utvalget har et arbeidstakerforhold fra a/a-registeret per 2. kvartal hvert år i perioden 1989-1998. Et registrert arbeidstakerforhold blir tellende som ett års yrkeserfaring. Vi får opplysning om at personen har et tellende arbeidstakerforhold på et tidspunkt i mai, men ikke om vedkommende har vært sysselsatt gjennom deler eller gjennom hele året.

Bakgrunnsperioden som måles ved hjelp av historiske individuelle variable kan være viktig for hvilke muligheter en arbeidsledig har på arbeidsmarkedet. En av disse variablene er yrkeserfaring. En arbeidsledig person som har lang yrkeserfaring uten lange opphold om gangen, vil ha større sjanse til å få jobb i forhold til en som har vært uten arbeid en periode. En slik person vil ha opparbeidet en betydelig mengde «menneskelig kapital» som for det første gjør denne attraktiv for arbeidsgiver. For det andre vet arbeiderne dette selv og er derfor motivert til å søke arbeid. Vår hypotese er at jo lengre yrkeserfaring jo høyere er sjansen for å komme i jobb etter en periode som arbeidssøker. Estimer fra SSB sine tidligere evalueringer av tiltak viser statistisk signifikante, og positive effekter av yrkeserfaring.

Innvandringskategori

Denne opplysningen hentes fra SSBs fødelandsfil som gjelder en gang i perioden mai-juni 1999. Vi skiller mellom innvandrere fra ikke-vestlige land og andre land. Ikke-vestlige land er land utenom Norden, Vest-Europa ellers, Nord-Amerika og Oceania. Vi forventer at innvandrere fra ikke-vestlige land har lavere jobbsannsynlighet i forhold til personer fra vesten. Tall fra utgangen av mai 1999 viser for eksempel at 12,6 prosent av innvandrerne fra Afrika var registrert som

arbeidsløse, fulgt av innvandrere fra Øst-Europa og Asia med en arbeidsløshet på omlag 9 prosent. Vestlige innvandrere hadde til sammenlikning en arbeidsløshet på 2,4 prosent, bare to tiendedeler høyere enn befolkningen generelt.

Ledighets- og tiltakshistorikk

Disse opplysningene hentes fra SOFA-søker-registeret. SOFA-søker-registert regnes for å være av bedre kvalitet når det gjelder dekningsgrad og inn- og utmeldinger i forhold til a/a-registeret, men det kan som a/a-registeret inneholde feil og mangler. Når f.eks. en person ikke melder seg på arbeidskontoret en måned, f.eks. av ren forglemmelse, vil vedkommende bli registrert med denne sluttdato som arbeidssøker, mens personen får innmeldt en ny startdato for en ny søkeperiode dersom vedkommende kommer tilbake neste måned.

Reglene som ligger til grunn for å konstruere variablene for henholdsvis ledighets- og tiltakshistorikk er som følger:

- **Ledighetshistorikk**

Antall måneder registrert helt ledig de siste 12 måneder fra den måneden de begynte på tiltaket som de var registrert i på uttakstidspunktet og fra april 1999 for sammenligningsgruppen. I analysen kontrollerer vi også for perioder som delvis sysselsatt arbeidstaker (delvis ledig).

- **Tiltakshistorikk**

Antall måneder registrert på tiltak de siste 12 måneder fra den måneden de begynte på tiltaket som de var registrert i på uttakstidspunktet for tiltaksgruppen og fra april 1999 for sammenligningsgruppen. En undergruppering av tiltakene i denne variabelen foretas også. Vi trekker ut de på atføringstiltak og andre yrkeshemmede og ser varigheten av disse i en 12 måneders-periode.

- **Tidligere yrkeshemmet**

Som nevnt i forrige avsnitt er ikke yrkeshemmede i utgangspunktet med i denne undersøkelsen, dvs. at personer som var registrert som yrkeshemmet i april 1999 er ekskludert fra utvalget. Noen har imidlertid vært registrert som yrkeshemmet tidligere i bakgrunnsperioden, og disse fanges opp i en dummyvariabel som gir informasjon om personen enten har vært eller ikke har vært yrkeshemmet 12 måneder tilbake i tid.

Når vi ser på forventet effekt av disse variablene er de betraktet som historiske variable som er viktig for tilpasningen på arbeidsmarkedet. Vi forventer at jo lengre personen har gått ledig jo lavere er sannsynlighet for at personen får jobb. Dette viser andre under

søkelser, bl.a. Vassnes (1996). Effekten av tiltakshistorie kan gå begge veier. Det kan være en fare for at en person som går for lenge på tiltak kan få redusert sine sjanser på arbeidsmarkedet. Vi ser imidlertid på en veldig kort periode slik at i denne undersøkelsen antas det at jobbsannsynligheten øker med økende tiltakshistorikk. I Vassnes (1996) viser resultatene det samme, men at jobbsannsynligheten er avtagende med antall måneder tidligere på tiltak. Vi antar videre at en tidligere erfaring som yrkeshemmet reduserer sannsynligheten for å få jobb.

Tiltaksvarigheten

Tiltakets varighet måler antall måneder tilbake i tid som deltakeren går på det samme tiltaket, hentet ut fra månedsfilen i SOFA-søker-registeret. Dette gir en tellevariabel i måneder som fanger opp hele tiltakets varighet. I enkelte andre undersøkelser måles tiltaksvarigheten etter start- og stoppdato i SOFA-søker-registeret. Men disse datoene relateres som oftest til tilsagnsperiode, mens en reell tiltaksperiode kan settes sammen av flere tilsagn. Derfor vil tiltaksvarighet basert på start- og stoppdato fra SOFA-søker-registeret systematisk undervurdere tiltakets reelle varighet.

Empiriske undersøkelser av AMO viser at kortvarige kurs (5-10 uker) har større positiv effekt på sjansen for å få jobb, mens kurs av varighet på 20 uker har mindre effekt. Effekten øker igjen når kursene blir riktig langvarige, dvs. 30 uker (Torp 1993), mens Try (1993) finner at for praksisplasser er effekten først tiltakende med tiltakets varighet og deretter avtakende for riktig lange tiltak.

Arbeidsmarked

For å fange opp etterspørselssiden på arbeidsmarkedet har vi tatt med regionale og yrkesspesifikke variable.

- **Ledighetsrate i tidligere yrke**

Variabelen blir beregnet som forholdet mellom registrerte helt ledige i yrket i oktober 1999 (kilde er Arbeidsdirektoratets månedsstatistikk) og sysselsatte etter yrke i 1995. Denne variabelen er kvalitetsmessig ikke så bra. Beregningsgrunnlaget, sysselsatte i AKU etter yrke, er etter gammel yrkesstandard og ved bruk av disse tallene får vi for gamle tall. Data i AKU med gammel yrkesstandard gjaldt t.o.m. 1995, og vi må anvende gammel yrkesstandard fordi alle tall om yrke fra Arbeidsdirektoratet er oppgitt i gammel yrkesstandard. Dersom vi skal ha en løpende effekt-evaluering, kan vi ikke basere oss på å bruke gamle tall p.g.a. at skjevhetene øker over tid. På lengre sikt er det mulig å bruke tall med ny yrkesstandard. Vi velger å ta med variabelen i første omgang for å undersøke om den har effekt på jobbsannsynligheten.

- Vakanseraten i tidligere yrke¹
Oppgis som forholdet mellom registrerte ledige stillinger i yrket (beholdning) i oktober 1999 og helt ledige personer i yrket i oktober 1999.
- Ledighetsrate i fylket
Andelen består av registrerte helt ledige i fylket i oktober 1999 i prosent av arbeidsstyrken i fylket 1999 (AKU).
- Vakanserate i fylket
Raten er gitt som ledige stillinger (beholdning) i fylket i oktober 1999 i prosent av antall ledige personer i fylket i oktober 1999.

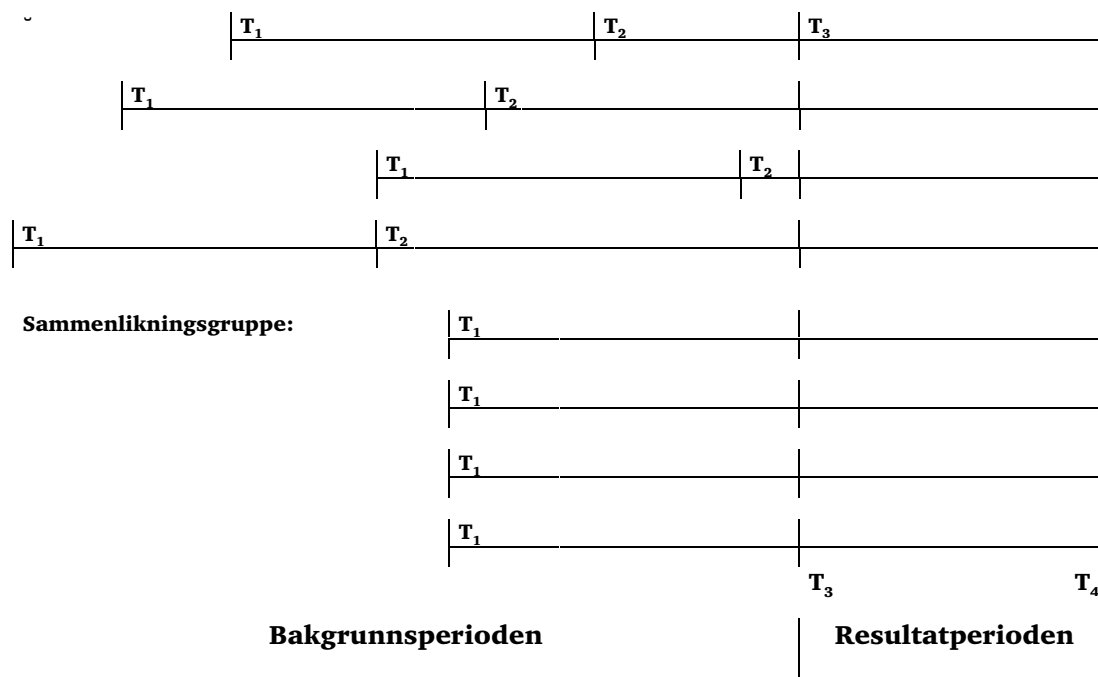
I analysen i kapittel 5 benytter vi modeller hvor vi erstatter vakanse- og ledighetsvariablene med yrkeserfaring og fylke separat fordi de også fanger opp variablene nevnt ovenfor.

Arbeidsmarkedsforholdene på bosted kan ha stor betydning for mulighetene for den enkelte å få jobb. Er f.eks. ledigheten i regionen høy og andel ledige stillinger lav i forhold til nivået på ledige personer, antas sannsynligheten for å komme ut i arbeid å være liten i forhold til en region hvor det motsatte er tilfelle. I følge resultatene til Vassnes (1996) ser vi at vakanseraten i personens tidligere yrke har en klar positiv effekt på sannsynligheten for å få jobb, mens ledighetsraten i tidligere yrke ikke har effekt. En undersøkelse av Try (1993) viser at arbeidsledigheten i hjemfylket medfører en signifikant reduksjon i jobb-sannsynligheten.

---

¹ Kilden hvor opplysningene om vakanseraten i henholdsvis yrket og fylke, ledighet i yrket og tidligere yrkeshemmet er hentet fra Arbeidsdirektoratets månedsstatistikk.

Boks 1. Bakgrunnsperiode og resultatperiode i undersøkelsen

T₁ = 12 måneder før start tiltak (T₂) for tiltaksgruppen. 12 måneder før uttakstidspunktet (T₃) for sammenlikningsgruppen.

T₂ = Tidspunkt for start tiltak (gjelder kun tiltaksgruppen).

T₃ = Uttakstidspunktet april 1999.

T₄ = Evalueringstidspunktet november 1999.

Bakgrunnsperioden i undersøkelsen går fram til uttakstidspunktet (T₃: April 1999).

Resultatperioden er fra uttakstidspunktet og til evalueringstidspunktet (T₄: November 1999).

Ved uttakstidspunktet (T₃) skilles tiltaksgruppen fra sammenlikningsgruppen: De som er i et tiltak i april 1999, men som ikke er det en måned senere, kommer i tiltaksgruppen. De som er helt ledige i april 1999, og som ikke er på et tiltak en måned senere, kommer i sammenlikningsgruppen.

For sammenlikningsgruppen har vi detaljert informasjon i en 12-måneders bakgrunnsperiode (T₁-T₃) om personenes arbeidssøkersstatus.

For tiltaksgruppen måler vi hvor lenge de har deltatt på tiltak (T₂-T₃) og vi har detaljert informasjon i en 12-måneders bakgrunnsperiode (T₁-T₂) før de begynte på tiltaket om personenes arbeidssøkersstatus.

4. Beskrivende statistikk

I dette kapitlet gis det en beskrivende analyse av deltakere som avsluttet et ordinært tiltak i april 1999 og personer som var registrert som helt ledige på samme tidspunkt. Disse blir videre referert til som henholdsvis tiltaksgruppe og sammenlikningsgruppe. I analysen fordeles utvalget på sentrale demografiske variable, i tillegg til personenes arbeidsmarkeds-historie. De demografiske variablene er definert slik at de stort sett relaterer seg til situasjonen ved uttakstidspunktet, april 1999.

I avsnitt 4.2 fordeles tiltaksgruppen på tvers av de ulike tiltakstypene, mens utvalgets situasjon på arbeidsmarkedet på evalueringstidspunktet, 23. november, blir presentert i avsnitt 4.3. Statusen på arbeidsmarkedet i november danner grunnlaget for konstruksjonen av resultatvariabelen i analysen i kapittel 5.

Siden tilsvarende undersøkelse også er foretatt i 1997, 1998 og 1999, vil nevneverdige endringer i sammen-setningen av de to gruppene mellom de fire årgangene bli kommentert.

4.1. Individuelle kjennetegn for tiltaks deltakere og ledige

I dette avsnittet fordeles tiltaks- og sammenlikningsgruppen på sentrale bakgrunnsvariable.

I undersøkelsen med utvalget fra 1997 (Landfald og Bråthen 1998a) ble reduksjonen i utvalgsmassen fra 1996 til 1997 kommentert. Denne trenden fortsatte ved at antall deltakere i utvalget gikk ned fra 5 061 personer i 1997 til 4 178 personer i 1998. I samme periode ble antall ledige i utvalget redusert fra 69 244 til 49 543. Også i årets undersøkelse finner vi en nedgang i utvalgets størrelse. Antall ledige er tilnærmet det samme som i fjorårets utvalg, mens tiltaksgruppen nesten er blitt halvert. Dette er en følge av den generelle reduksjonen i tiltaksnivået fra 1998 til 1999.

Tabell 4.1 viser aldersfordelingen til utvalget. Som i de tidligere undersøkelsene er gjennomsnittsalderen for ledige (38 år) høyere enn for deltakerne (32 år). Tabell 4.1 illustrerer forskjellen ved at den relative andelen

Tabell 4.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter alder. Absolutte tall og prosent

Alder	I alt	Deltakere	Ledige
		Absolutte tall	
Under 20 år	1 455	269	1 186
20-24 år	7 546	512	7 034
25-29 år	8 580	392	8 188
30-49 år	22 801	987	21 814
50-59 år	6 284	184	6 100
60 år og mer.....	5 100	31	5 069
I alt.....	51 766	2 375	49 391
		Prosent	
Under 20 år	2,8	11,3	2,4
20-24 år	14,6	21,6	14,2
25-29 år	16,6	16,5	16,6
30-49 år	44,0	41,6	44,2
50-59 år	12,1	7,7	12,4
60 år og mer.....	9,9	1,3	10,3
I alt.....	100,0	100,0	100,0

deltakere innenfor aldersgruppene under 20 år og 20-24 år er dobbelt så stor som tilsvarende andel blant de ledige. Det motsatte er tilfelle for de tre eldste aldersgruppene, hvor det er de ledige utgjør en relativt høyere andel.

Tabell 4.2 viser fordelingen mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen på enkelte sentrale demografiske variabler. Andelen kvinner på tiltak er 52,1 prosent. Sammenlignet med den tilsvarende andelen for hele utvalget (45,5 prosent), er altså kvinner overrepresentert blant deltakerne på arbeidsmarkedstiltak. Kjønnsforskjellen har økt sett i forhold til undersøkelsen som ble foretatt i fjor, hvor kvinner utgjorde 50,5 prosent kvinner av tiltaksdeltakerne og 46,6 prosent av hele utvalget.

Vi har allerede sett at deltakerne er yngre enn de ledige, noe som er med på å forklare forskjellen i andelen gifte personer i de to gruppene. Andelen gifte personer i sammenlikningsgruppen er 32,2 prosent mot 30,2 prosent i tiltaksgruppen.

For utvalget som helhet viser tabell 4.2 at 13 prosent er innvandrere fra ikke-vestlige land. Dette er en svak nedgang fra året før. Ser vi på tiltaksgruppen finner vi at andelen er på 23,7 prosent, noe som viser at innvandrerne er sterkt overrepresenterte. Andelen er omtrent 3 prosentpoeng høyere enn den som ble funnet i utvalget for 1998.

Personer som er yrkeshemmede på uttakstidspunktet er ekskludert fra undersøkelsen. Enkelte av personene i utvalget har imidlertid tidligere vært registrert som yrkeshemmet. Av utvalget har 0,8 prosent tidligere erfaring som yrkeshemmet i bakgrunnsperioden definert i kapittel 3. Det er relativt flere i tiltaksgruppen (1,1 prosent) som har vært yrkeshemmet tidligere. Dette er en økning på 0,3 prosentpoeng fra undersøkelsen i fjor (1998-utvalget). Andelen i sammenlikningsgruppen er noe lavere dvs. 0,8 prosent, noe som utgjør en økning på 0,2 prosentpoeng.

Tabell 4.2 inneholder også en fordeling av utvalget på utdanningsnivå. Det er verdt å legge merke til her, er at andelen personer med den høyeste utdanningen (universitet/høgskole) er betraktelig lavere i tiltaksgruppen enn blant de ledige. Dette må ses i sammenheng med at de yngste aldersgruppene utgjør en mye større andel av deltakerne enn i sammenlikningsgruppen, jf. tabell 4.1. I fjorårets undersøkelse utgjorde de høyutdannede 8,8 prosent og 11,8 prosent av hhv. deltakergruppen og de ledige. De tilsvarende tallene for i år er på 5,9 prosent og 11,6 prosent. Nedgangen på ca. 3 prosentpoeng i den første gruppen kan i stor grad forklares med den relative økningen vi finner i andelen personer under 20 år. Ser vi på den andre enden av utdanningskalaen, finner vi en utjevning i forskjellen på de nevnte gruppene mhp. den relative andelen med grunnskole som høyeste utdanning. I 1998-utvalget var differansen ca. 6 prosent i de lediges "favør", mens den i 1999-utvalget var halvert til ca. 3 prosent.

Utdanningsopplysninger for innvandrere er svært mangelfulle som følge av at registeret som benyttes i undersøkelsen ikke inneholder all informasjon om utdanning tatt i utlandet. Dette gir seg utslag i andelen personer med uoppgitt utdanning, som for tiltaksgruppen er 13,3 prosent. Dette er en økning fra fjorårets analyse på 2,1 prosentpoeng. Siden enkelte tiltak i større grad blir tilbudt nettopp innvandrere kan dette utgjøre et problem i senere effektevalueringer.

Variabelen for yrkeserfaring er et grovt mål på antall år registrert som arbeidstaker i løpet av perioden 1989-1998. Variabelen er konstruert ved opptelling av antall registrerte arbeidsforhold på et bestemt tidspunkt hvert år. Vi får derfor ikke med sammenhengende jobberfaring over året (jf. kapittel 3.2). I hele utvalget finner vi en gjennomsnittlig yrkeserfaring på 4,1 år. Nivået er tilnærmet uendret fra i fjor. Forskjellen

mellom tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen kan knyttes opp mot aldersfordelingen.

Tabell 4.3 gir en beskrivelse av yrkesbakgrunnen til tiltaks- og sammenlikningsgruppen. Som ved tidligere undersøkelser med utvalg fra 1996, 1997 og 1998, er det små forskjeller mellom deltakere og ledige når det gjelder fordeling på de ulike yrkesgruppene. Industri er den yrkesgruppen som fortsatt er mest hyppig representert. Personer med ukjent eller uoppgitt yrkesbakgrunn utgjør en høyere andel av tiltaksdeltakerne enn det tilfellet er for de ledige, noe som trolig kan tilskrives deltakernes lavere gjennomsnittsalder.

Tabell 4.2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999, etter utvalgte demografiske kjennetegn. Absolutte tall og prosent

Kjennetegn	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	51 766	100,0	2 375	100,0	49 391	100,0
Kvinner	23 541	45,5	1 250	52,1	22 291	45,1
Gift	16 612	32,1	717	30,2	15 895	32,2
Tidligere yrkeshemmet	409	0,8	26	1,1	383	0,8
Innvandrere ¹	6 754	13,0	562	23,7	6 192	12,5
Utdanningsnivå						
Uoppgitt/Ingen	4 290	8,3	317	13,3	3 973	8,0
Grunnskole	11 104	21,5	439	18,5	10 665	21,6
VGI	14 796	28,6	700	29,5	14 096	28,5
VGI	15 689	30,3	778	32,8	14 911	30,2
Univ./Høgskole	5 887	11,4	141	5,9	5 746	11,6
Yrkeserfaring (år) ²		4,1		3,1		4,2

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Antall år yrkeserfaring i løpet av de ti siste årene (1989-1998).

Tabell 4.3. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999, etter yrke. Absolutte tall og prosent

Yrkesgrupper	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Tekn.vit.hum.	1 687	3,3	49	2,1	1 638	3,3
Helsepleie	1 923	3,7	70	2,9	1 853	3,8
Undervisning	2 842	5,5	141	5,9	2 701	5,5
Annen humanistisk	2 246	4,3	59	2,5	2 187	4,4
Administrasjon	1 117	2,2	28	1,2	1 089	2,2
Kontor	4 107	7,9	164	6,9	3 943	8,0
Handel	6 408	12,4	293	12,3	6 115	12,4
Primær	1 555	3,0	77	3,2	1 478	3,0
Bygg og Anlegg	3 110	6,0	90	3,8	3 020	6,1
Industri	11 681	22,6	505	21,3	11 176	22,6
Service	7 971	15,4	349	14,7	7 622	15,4
Transport	3 029	5,9	95	4,0	2 934	5,9
Ingen/Uoppgitt	4 090	7,9	455	19,2	3 635	7,4
I alt	51 766	100,0	2 375	100,0	49 391	100,0
Vakanserrate yrke		0,31		0,30		0,31

Tabell 4.4 Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter fylke. Absolutte tall og prosent

Fylke	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	51 750	100,0	2 373	100,0	49 377	100,0
Østfold	3 466	6,7	127	5,4	3 339	6,8
Akershus	3 367	6,5	177	7,5	3 190	6,5
Oslo	6 884	13,3	286	12,1	6 598	13,4
Hedmark	2 405	4,6	101	4,3	2 304	4,7
Oppland	1 923	3,7	182	7,7	1 741	3,5
Buskerud	2 354	4,5	77	3,2	2 277	4,6
Vestfold	2 416	4,7	93	3,9	2 323	4,7
Telemark	2 186	4,2	100	4,2	2 086	4,2
Aust-Agder	1 169	2,3	104	4,4	1 065	2,2
Vest-Agder	1 613	3,1	62	2,6	1 551	3,1
Rogaland	3 572	6,9	90	3,8	3 482	7,1
Hordaland	5 256	10,2	222	9,4	5 034	10,2
Sogn og Fjordane	685	1,3	24	1,0	661	1,3
Møre og Romsdal	2 099	4,1	85	3,6	2 014	4,1
Sør-Trøndelag	3 759	7,3	151	6,4	3 608	7,3
Nord-Trøndelag	1 864	3,6	151	6,4	1 713	3,5
Nordland	3 157	6,1	195	8,2	2 962	6,0
Troms	1 963	3,8	100	4,2	1 863	3,8
Finnmark	1 612	3,1	46	1,9	1 566	3,2
Ledighetsrate fylke		2,5		2,6		2,5
Vakanserate fylke		0,29		0,29		0,29

Tabell 4.4 fordeler utvalget på landets fylker. Denne viser at andelen tiltaksdeltakere er større i Akershus, Oppland, Aust-Agder, Nord-Trøndelag og Nordland enn andelen ledige i de samme fylkene. Det motsatte er tilfelle for fylkene som Østfold, Oslo, Buskerud, Vestfold, Rogaland og Finnmark.

Som tidligere nevnt er nivået på antall tiltaksplasser blitt redusert i takt med den fallende arbeidsledigheten i Norge. Sammenliknet med fylkestallene fra analysen i fjor finner vi at Rogaland, Vest-Agder, og Buskerud har relativt størst reduksjon i tiltaksmassen, med en nedgang på henholdsvis 77 prosent for det første og 64 prosent for de to sistnevnte fylkene. Det er også verdt å nevne at Oppland er det eneste fylket uten en nedgang i antall personer i tiltaksgruppen. Fylkene Nord-Trøndelag og Nordland merker seg også ut med en forholdsvis lav reduksjon på hhv. én prosent og syv prosent. For øvrig er antall deltakere i hele utvalget redusert med 43 prosent fra 1998 til 1999, mens nedgangen i fjor bare var på 17 prosent.

Når det gjelder antall ledige i hele utvalget, er endringen tilnærmet lik null i forhold til i 1998. Det viser seg at det er de tre fylkene med den største relative nedgangen i deltakermassen som også har den største prosentvise økningen i ledighet. I Buskerud, Rogaland og Vest-Agder har antallet økt med hhv. 17 prosent, 9 prosent og 7 prosent. Sett under ett har andelen ledige økt i halvparten av Norges fylker. I Oppland er situasjonen annerledes ved at antall ledige

Tabell 4.5. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter alder og etter gjennomsnittlig antall måneder i ulike stater som arbeidssøker i bakgrunnsperioden

Aldersgrupper	Måneder som arbeidssøker i alt	Måneder på ordinært tiltak	Måneder som helt ledig	Måneder som delvis sysselsatt eller attførings tiltak
I alt				
Under 20 år	2,2	0,6	1,6	0,0
20-24 år	4,0	0,5	3,0	0,5
25-29 år	5,3	0,5	3,9	0,9
30-49 år	6,4	0,7	4,7	1,0
50-59 år	7,6	0,5	5,8	1,3
60 år og mer	10,5	0,1	9,3	1,1
Deltakere				
Under 20 år	1,5	0,5	1,0	0,0
20-24 år	4,2	1,2	2,5	0,5
25-29 år	5,4	1,3	3,3	0,8
30-49 år	6,7	1,7	3,9	1,1
50-59 år	7,2	1,1	4,9	1,2
60 år og mer	9,2	0,7	7,8	0,7
Ledige				
Under 20 år	2,4	0,6	1,7	0,1
20-24 år	4,0	0,4	3,0	0,6
25-29 år	5,3	0,5	3,9	0,9
30-49 år	6,4	0,6	4,7	1,1
50-59 år	7,6	0,5	5,8	1,3
60 år og mer	10,5	0,1	9,3	1,1

gikk ned med 11 prosent. I tillegg registrer vi at dette fylket er det eneste som hadde et uendret antall deltakere, noe som ble påpekt ovenfor.

Når vi i kapittel 5 skal analysere effekten av ordinære tiltak, vil erfaring med arbeidsledighet og andre arbeidssøkerstatuser være viktige bakgrunnsvariable. Bakgrunnsperioden er definert noe ulikt for deltakerne enn for de ledige. For sammenlikningsgruppen er bakgrunnsperioden definert som tidsrommet 12 måneder forut for uttaket, april 1999. For deltakere på tiltak er bakgrunnsperioden definert som de 12 foregående måneder før starttidspunktet for det tiltaket som ble avsluttet i april/mai 1999. Valget av bakgrunnsperiode er beskrevet mer inngående i kapittel 3.1 (se f.eks. boks 1).

I tillegg til informasjon om hvorvidt personer er registrert på arbeidsmarkedstiltak eller som helt ledig, inneholder SOFA-søker-registeret også opplysninger om personer er registrert på attføringsstiltak eller som delvis sysselsatte.

I tabell 4.5 finner vi et entydig forhold mellom alder og antall måneder registrert som helt ledig eller som arbeidssøker, mens det ikke er noen klar forbindelse mellom alder og gjennomsnittlig antall måneder på tiltak i bakgrunnsperioden.

Tabellen viser også at deltakere innenfor alle aldersgrupper har noe kortere gjennomsnittlig varighet som registrert ledig i bakgrunnsperioden enn de ledige. Når en slår sammen periodene som helt ledig, delvis ledig, deltaker på ordinære arbeidsmarkedstiltak og deltaker på attføringstiltak (arbeidssøker i bakgrunnsperioden) har imidlertid deltakere mellom 20-49 år litt lengre gjennomsnittlig varighet enn de ledige. Det er altså ikke slik at sammenlikningsgruppen gjennomgående har lenger erfaring med arbeidssøking enn tiltaksgruppen. Dette gjelder kun for de yngste (personer under 20 år) og de eldste (personer over 50 år) i utvalget.

4.2. Inndeling etter ulike tiltak

I det forrige avsnittet sammenliknet vi de helt ledige i utvalget med tiltaksgruppen sett under ett. I dette avsnittet går vi litt nærmere inn på deltakermassen ved å se på hvilke tiltak de har gått på. Dette gjøres for å beskrive fordelingen mellom de ulike tiltakene og eventuelle forskjeller i individuelle kjennetegn mellom deltakere på forskjellige tiltak. Resultatene er gjengitt i tabellene 4.6, 4.7 og 4.8.

4.2.1. Fordeling av deltakere på ulike tiltak

I denne framstillingen vil vi på samme måte som i undersøkelsen av utvalget fra 1996 og 1997 skille mellom seks hovedtyper av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Disse er nærmere beskrevet i avsnitt 3.3.

Størrelsen på utvalget er som tidligere nevnt, redusert fra 1998-dataene. Sammenlikner vi de ulike tiltakene, finner vi at antallet deltakere er blitt betydelig redusert innenfor alle grupper (jf. tabell 4.6). AMO er det arbeidsmarkedstiltaket som relativt sett har hatt minst reduksjon. *Offentlige sysselsettingstiltak* har tidligere i hovedsak bestått av KAJA (kompetanse, arbeidstrening og jobbskaping for arbeidsledige). Som nevnt ble KAJA fasen ut i løpet av høsten 1997. Dette har medført at antall personer på offentlige sysselsettingstiltak ble drastisk redusert fra 1997 til 1998. I 1999 er det kun syv personer som avsluttet et offentlig sysselsettings-tiltak i april. Disse har vi valgt å utelate i den videre analysen.

Og så for vikarplasser har Aetat redusert omfanget i stor grad. Tabell 4.6 gir et bilde av nedgangen de siste fire årene, og viser at det i utvalget trukket i 1999, kun er 12 personer som avsluttet tiltaket april 1999. Med dette datagrunnlaget blir en effekt analyse av vikarplasser vanskelig, og vi utelater også denne tiltaksgruppen.

Lønnstilskudd til arbeidsgiver er rettet mot utsatte grupper på arbeidsmarkedet. Det benyttes seks ulike former, hvor *lønnstilskudd* for langtidsledige (over seks

Tabell 4.6. Tiltaksdeltakere som avsluttet et ordinært tiltak i løpet av april 1996, april 1997, april 1998, og april 1999, fordelt på type tiltak

Tiltaksgrupperinger	1996	1997	1998	1999
Offentlige sysselsettingstiltak ¹	895	411	19	7
Lønnstilskudd	1109	756	663	369
Praksisplasser m/fadderordning	2 488	1 296	1 042	507
AMO	3 169	1 901	1 882	1 383
Jobbklubber	754	489	465	116
Vikarplasser ¹	393	208	107	12
I alt	8 808	5 061	4 178	2 394

¹ Deltakere på disse tiltakene inngår ikke i den videre analysen 1999.

måneder) er det mest vanlige. Personer på dette tiltaket utgjør 33 prosent av deltakerene på *lønnstilskudd* totalt (jf. tabell 4.7). Av de resterende er *lønnstilskudd for ferdig attførte*, *lønnstilskudd for ungdom under 25 år* og *lønnstilskudd for flyktninger* de med flest antall personer i vårt utvalg. Førstnevnte er faktisk det eneste tiltaket hvor vi ser en økning i antallet deltakere i forhold til i fjor. 88 personer i årets utvalg tilhørte denne undergruppen, mot bare 67 året før. *Lønnstilskudd* generelt utgjør 15 prosent av den samlede tiltaksgruppen, som i 1998.

AMO (Arbeidsmarkedsopplæring) er fortsatt det største tiltaket med 58 prosent av samtlige tiltaksdeltakere. Andelen deltakere på AMO-tiltak har økt med 13 prosentpoeng fra utvalget av 1998. Også i de to foregående undersøkelsene var det en økning i denne andelen.

Praksisplasser med fadderordning har arbeidsledige unge og ellers nykommere på arbeidsmarkedet som målgruppe. Deltakere på disse tiltakene utgjør 21 prosent av tiltaksgruppen. Rundt 64 prosent av deltakerne i tiltaket er på fadderordning, inkludert en liten gruppe på fadderordning for flyktninger.

Jobbklubber er et formidlingstiltak som er ment å hjelpe til å få arbeidssøkere ut i ordinært arbeid via en forbedring av deltakernes søkeferd. Ved uttakstidspunktet utgjorde deltakere på *jobbklubber* bare fem prosent av tiltaksgruppen.

Tiltaksgruppen sett under ett, har en svak overvekt av kvinner i og med at de utgjør 53 prosent (jf. tabell 4.7 og 4.8). I fjor var fordelingen jevnere, med en kvinneandel på 51 prosent. Det er variasjoner innenfor de enkelte tiltakene. På *lønnstilskudd* er omlag to av tre deltakere er menn. Det motsatte er tilfelle når det gjelder *praksisplasser med fadderordning* og *AMO-kurs* med henholdsvis 57 prosent og 54 prosent kvinner.

Tabell 4.7 Tiltaksdeltakere i april 1999 etter kjønn, undergrupper av tiltak og målgrupper. Absolutte tall og prosent

Tiltaksgrupperinger	I alt		Menn		Kvinner	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
1. Lønnstilskudd	369	100	242	100	127	100
Lønnstilskudd for flyktninger	60	16	42	17	18	14
Lønnstilskudd for ungdom under 25 år	71	19	46	19	25	20
Lønnstilskudd for ledige over 6 mnd.	123	33	75	31	48	38
Lønnstilskudd for nykommere.....	26	7	18	7	8	6
Lønnstilskudd for eldre	1	0	1	0	0	0
Lønnstilskudd ferdig attført	88	24	60	25	28	22
2. Praksisplasser m/fadderordning	507	100	233	100	274	100
Praksisplasser	178	35	71	30	107	39
Fadderordning, ordinær	286	56	145	62	141	51
Fadderordning for flyktninger	43	8	17	7	26	9
3. AMO	1 383	100	591	100	792	100
4. Jobbklubber	116	100	59	100	57	100
I alt, ordinære tiltak	2 375	100	1 125	100	1 250	100

4.2.2. Kjennemerker for deltakere på ulike tiltak

De ulike tiltakene har ulike målgrupper og delvis ulik målsetting. Dette gjør at vi naturlig nok forventer å finne forskjeller i deltakernes kjennetegn når vi sammenlikner mellom deltakere på de ulike tiltakene.

I avsnitt 4.1 fant vi at deltakerne i gjennomsnitt var yngre enn de ledige. Av de ulike tiltakene ser vi av tabell 4.8 at personer på *jobbklubber* har en gjennomsnittsalder på 36 år. Sammenlignet med utvalget i fjor er deltakerene på dette tiltaket i gjennomsnitt blitt ca. to år eldre. *Praksisplasser med fadderordning* utmerker seg med en gjennomsnittsalder på bare 24 år. Ellers er det små forskjeller i alder mellom kjønnene. Unntaket er *jobbklubber* hvor differansen er på fem år i menns favør.

Videre ser vi at andelen gifte innenfor tiltakene, ikke overraskende svinger i takt med alder. Tiltaket som bryter mønsteret, er den relativt lave andelen blant deltakerne på *jobbklubber*.

Fordeler vi utvalget på de ulike tiltakene etter utdanning, viser tallene i tabell 4.8 at personer i *jobbklubber* ser ut til å ha den sterkeste utdanningsbakgrunnen. Rangerer vi de andre tiltakene etter deltakerenes utdanningsnivå, kommer *lønnstilskudd* som nummer to, deretter *AMO*, og til slutt *praksisplasser med fadderordning*. Disse resultatene må igjen ses i sammenheng med gjennomsnittsalderen i den aktuelle deltakergruppen.

I forhold til utvalget fra 1997 har det skjedd en endring i utdanningsnivået innenfor de fleste tiltakene. Mest iøynefallende er nivånedgangen innenfor *praksisplasser*, hvor andelen med utdanning ut over ett års videregående har gått ned fra 49,3 prosent til 36,4 prosent i 1998, og videre ned til 31,7 i 1999.

Det synes å være en klar sammenheng mellom andelen som har uoppgitt eller ingen (kjent) utdanning, og andelen innvandrere. Andelen innvandrere er svært liten i *jobbklubbene*, og dette tiltaket har også lavest andel uoppgitt/ingen utdanning.

Flest innvandrere finner vi på *AMO*-tiltak, hvor gruppen utgjør en andel på 27,8 prosent. Innslaget av innvandrere blant de ledige er til sammenlikning omlag 13 prosent. Andelen har gått noe opp for blant deltakere på *AMO*-tiltak, og sunket for *lønnstilskudd*. For de resterende tiltakene er det ubetydelige endringer.

Deltakere på *jobbklubber* har mest yrkeserfaring med 4,4 år i løpet av de siste ti årene før uttakstidspunktet. Personer med *minst* yrkeserfaring finner vi blant deltakere på *praksisplasser med fadderordning*. Deltakere på dette tiltaket har en gjennomsnittlig yrkeserfaring som er under halvparten av det tilfellet er for *jobbklubber*. Det siste henger trolig sammen med at tiltaket er innrettet mot ungdom og nykommere på arbeidsmarkedet. Vi har fra før sett at gjennomsnittsalderen til personer på *praksisplasser* er rundt ti år yngre enn deltakere på de fleste andre tiltakene.

Vi har konstruert variable som skal representere ledighetshistorien for deltakere i en 12-måneders bakgrunnsperiode. Tabell 4.8 gir gjennomsnittstall for antall måneder som registrert helt ledig, antall måneder som delvis sysselsatt arbeidssøker og antall måneder som deltaker på ordinære tiltak.

Personer i utvalget som har deltatt på *jobbklubber* har mest erfaring som helt ledig, med i gjennomsnitt fem måneder det siste året før de begynte på tiltak. Deltakere på *praksisplasser med fadderordning* har også minst ledighetserfaring. Dette kan sees i sammenheng med "ungdomsgarantien" som sikrer at ungdom uten tilbud om jobb eller utdanningsplass skal gis et tilbud om arbeidsmarkedstiltak.

Tabell 4.8. Tiltaksdeltakere i april 1999 etter tiltakstype, ulike demografiske kjennetegn og arbeidsmarkedsbakgrunn

Individuelle kjennetegn	Alle tiltak	Lønns-tilskudd	AMO	Praksisplass m/fadderord.	Jobbklubber
I alt	2 375	369	1 383	507	116
Andel kvinner	52,7	34,1	54,3	57,4	49,6
Gjennomsnittlig alder	31,8	34,1	33,7	23,7	36,3
Menn	31,0	33,3	32,7	22,7	38,8
Kvinner	32,4	35,8	34,5	24,6	33,8
Andel gifte	30,0	31,1	35,6	15,0	25,7
Andel innvandrere ¹	23,6	19,6	27,8	19,8	2,7
Yrkeshemmet tidligere	1,1	2,2	1,1	0,2	1,8
Utdanning (prosent)					
Uoppgitt/ingen	12,4	7,4	14,8	11,2	5,3
Grunnskole	18,7	14,7	14,6	33,2	15,9
VKI	29,8	33,8	31,1	23,8	27,4
VKII	33,1	37,1	33,2	28,9	38,1
Univ./Høgskole	6,0	7,1	6,3	2,8	13,3
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Yrkese erfaring(år) ²	4,1	3,4	3,3	2,0	4,4
Ledighetshistorie³					
Erfart ledighet	3,3	2,9	3,7	2,0	4,8
Erfart delvis ledighet	0,8	0,8	1,0	0,2	0,8
Erfart tiltak	1,3	2,4	1,2	1,1	1,1
Tiltaksvarighet ⁴	3,2	3,7	3,0	3,6	1,0

¹ Førstegenerasjonsinnvandrere fra ikke-vestlige land.

² Antall år yrkese erfaring i løpet av de ti siste årene (1989-1998).

³ Antall måneder registrert som helt eller delvis ledig eller på ordinære tiltak i 12-månedersperioden før start på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet (utgangen av april 1999).

⁴ Antall måneder registrert på tiltaket personen var i ved uttakstidspunktet.

Når det gjelder erfaring som delvis sysselsatt, er denne ganske lik for alle tiltak når vi ser bort i fra *praksisplasser med fadderordning*. Her er gjennomsnittsverdien tilnærmet lik null, noe som også kan sees i sammenheng med "ungdomsgarantien".

Deltakere på *lønnsstilskudd* har mest erfaring med tidligere deltakelse på tiltak. Dette kan forklares med at tiltaket gjerne kommer som siste ledd i en kjeding av flere tiltak, der hvor arbeidskontorene finner dette hensiktsmessig.

Til slutt viser tabell 4.8 den gjennomsnittlige tiltaksvarigheten for deltakerne på de ulike tiltakene. Her skiller jobbklubbene seg ut som tiltaket med minst gjennomsnittlig varighet, beregnet til én måned.

Når vi oppsummerer denne beskrivelsen av kjennmerkene, er det store forskjeller i den demografiske sammensetningen mellom ledige og deltakere generelt, men også mellom deltakere på ulike tiltak. Den typiske tiltaksdeltakeren er en kvinne. Alderen vil sannsynligvis være lavere, og yrkese erfaringen kortere enn tilfellet ville vært dersom hun var i sammenligningsgruppen (helt arbeidsledig). I tillegg vil sjansen for å finne en innvandrere være størst dersom vi leter blant personer på tiltak. I løpet av de siste årene har også forskjellene

i utdanningsnivå innenfor de to hovedgruppene til en stor grad blitt utlignet.

4.3. Arbeidsmarkedsstatus i november 1999

I dette avsnittet fordeles utvalget på hvilken arbeidsmarkedsstatus de har på evalueringstidspunktet. Det er gjort et uttak fra Arbeidstakerregisteret per 23. november 1999 (referansedato). Dersom personer i utvalget er registrert som arbeidstakere, gjennomføres en kontroll mot SOFA-søkerregisteret for samtidig å undersøke om disse er registrert som arbeidssøkende (arbeidstaker/tiltak eller arbeidstaker/ledig).

Kontrollen og rutine for valg av arbeidsmarkedsstatus (konsistensbehandling) beskrives nærmere i avsnitt 4.3.1. I avsnitt 4.3.2 ser vi på arbeidsmarkedsstatus for utvalget i november etter at konsistensbehandlingen er gjennomført.

4.3.1. Konsistensbehandling : Kombinasjon arbeidstaker/SOFA-søker-forhold i november 1999

Fra tidligere prosjekter i SSB har vi erfart at det forekommer doble registreringer som ledig/tiltak i Sofasøkerregisteret og som arbeidstaker i Arbeidstakerregisteret på samme tidspunkt. Måten vi her behandler slike tilfeller på avhenger av om personene er registrert på tiltak eller som helt ledige i Sofasøkerregisteret.

Dersom personen er registrert med kombinasjonen arbeidstaker/ledig i november 1999 tas det utgangspunkt i et sett av regler som avgjør om personen skal klassifiseres som arbeidstaker eller helt ledig.

Disse reglene er som følger:

- Dersom arbeidstakerforhold starter etter ledighetsforholdet velges status «arbeidstaker» (jobb)
- Dersom arbeidstakerforhold starter før ledighetsforholdet velges status «helt arbeidsledig» (ikke-jobb)

Vi fester med andre ord mest lit til registeret med den siste innmeldte startdato.

Bak omgrupperingen av personer med kombinasjonen arbeidstaker/tiltak i november 1999 ligger følgende kriterier til grunn.

Personer som er logisk innmeldt i Arbeidstakerregisteret er tiltaksdeltakere som gjennom tiltaket er sysselsatt og mottar lønn. Dette gjelder personer som går på tiltaket *lønnstilskudd*.

For de resterende, dvs. personer med kombinasjonen arbeidstaker/tiltak hvor tiltaket er *praksisplasser med fadderordning, AMO og jobbklubb*, gjennomfører vi den samme konsistensbehandlingen som for de med kombinasjonen arbeidstaker/ledig.

Reglene som er utgangspunktet for gruppering av personer med kombinasjonen arbeidstaker/tiltak (*fadderordning, AMO og jobbklubb*) på evalueringstidspunktet blir dermed:

- Dersom arbeidstakerforhold starter etter ledighetsforholdet velges status «arbeidstaker» (Jobb)
- Dersom arbeidstakerforhold starter før ledighetsforholdet velges status «tiltak» (Ikke-jobb)

Også i dette tilfellet velger vi det registeret med den siste innmeldte startdato.

4.3.2. Arbeidsmarkedssituasjonen i november 1999

På evalueringstidspunktet, 23. november 1999, er 17 075 personer, eller om lag 33 prosent av utvalget, innmeldt i arbeidstakerregisteret med et aktivt arbeidstakerforhold. Av disse er imidlertid 13 prosent også registrert med ledighets- eller tiltaksforhold i SOFA-søker-registeret. Etter en konsistensvurdering av registrene etter reglene beskrevet i foregående avsnitt, kommer vi fram til at 28 prosent av utvalget er i jobb på evalueringstidspunktet, 34 prosent er arbeidsledige, 7 prosent deltar på tiltak, mens 31 prosent er i andre aktiviteter. Denne siste kategorien kan være utdanning, ulike trygdeforhold, hjemmeværende, militære o.a. Tabell 4.9 viser resultatene etter statusgrupperingen.

Tabell 4.9. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999 etter konsistensbehandlet status i november 1999¹. Absolutte tall og prosent

Status nov. 1999	I alt		Deltakere		Ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
I alt	51 766	100	2 375	100	49 391	100
Jobb	14 709	28 (31)	1 003	42 (45)	13 706	28 (30)
Ledig	17 661	34 (29)	392	17 (13)	17 269	35 (31)
Tiltak	3 414	7 (7)	221	9 (10)	3 193	6 (7)
Annet	15 982	31 (32)	759	32 (32)	15 223	31 (32)

¹ Tallene i parentes angir tilsvarende tall for tiltaksdeltakere og ledige i april 1998 etter konsistensbehandlet status i november 1998.

Som i de foregående undersøkelsene viser også denne evalueringen av ordinære arbeidsmarkedstiltak, at andelen tiltaksdeltakere i jobb 6 måneder etter avsluttet tiltak er høyere enn tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen av ledige. De totale andelen er henholdsvis 42 prosent for tiltaksgruppen, og 28 prosent av de ledige. Som det er vist i dette kapitlet er det imidlertid forskjeller i sammensetningen av de to gruppene, og da med tanke på bakgrunnsvariable som kan tenkes å påvirke tilpasningen på arbeidsmarkedet. Som tabell 4.9 viser er andelen i jobb 42 prosent for tiltaksgruppen og 28 prosent for sammenlikningsgruppen. Dette resultatet kan til dels ha sammenheng med alder. Gjennomsnittsalderen er lavere i tiltaksgruppen (jf. avsnitt 4.1). Slike individuelle «egenskaper» ved personen påvirker jobbsannsynligheten. I neste kapittel gjennomføres en analyse hvor vi kontrollerer for slike forhold.

Sammenlignet med tiltaksgruppen, er andelen som var ledig i november 1999 omtrent dobbelt så stor blant de som var ledige også i april (35 prosent). Tilsvarende er det blant tiltaksdeltakerne en høyre andel som også er registrert på tiltak i november 1999, sett i forhold til sammenlikningsgruppen av ledige. (9 prosent av deltakerne mot 6 prosent av sammenlikningsgruppen). Andelen i restgruppen "annet" er noenlunde lik for tiltaksgruppen og sammenlikningsgruppen.

Sammenlignet med i 1999, finner vi at andelen som er i jobb på evalueringstidspunktet har gått ned med 3 prosentpoeng hos deltakerne og 2 prosentpoeng hos de ledige. Andelen ledige har økt med 4 prosentpoeng for begge gruppene.

5. Analyse, utvalg april 1999 – effekt 6 måneder etter tiltak

I dette kapittelet skal vi analysere hvorvidt deltakelse på tiltak i april 1999 påvirker muligheten for å være registrert sysselsatt på evalueringstidspunktet 23. november samme år. Begrunnelsen for at sysselsatt i november 1999 benyttes som suksesskriterium, er at hovedhensikten med arbeidsmarkedstiltakene er å styrke deltakerenes jobbmuligheter i det ordinære arbeidsmarkedet.

Regresjonsanalyse er en metode som måler en variabels samvariasjon med responsvariabelen, samtidig som verdien på eventuelle andre bakgrunnsvariable holdes konstant. I denne evalueringen av ordinære tiltak er tilpasningen i arbeidsmarkedet representert ved to mulige utfall, nemlig jobb eller ikke-jobb. En hensiktsmessig analyseteknikk når utfallet er en binær variabel, er logistisk regresjon. For en nærmere innføring av denne type modeller, se Amemiya (1981). Koeffisientestimatorene gir endring i log-odds-raten av en enhets økning i tilhørende variabel, og er dermed noe vanskelig å tolke. Med utgangspunkt i log-odds-koeffisientene kan vi imidlertid beregne tilstandssannsynligheter, her jobbsannsynligheter, ved å sette verdier på de forskjellige bakgrunnsvariablene.

Når vi skal tolke resultatene er det også av avgjørende betydning å se på graden av signifikans til de forskjellige koeffisientestimatene. At en koeffisient er signifikant på for eksempel 5 prosentnivå, betyr i denne sammenhengen at vi med 95 prosent sikkerhet kan si at denne koeffisienten har betydning for jobbsannsynligheten.

I avsnitt 5.1 ser vi på alle ordinære tiltak under ett. I avsnitt 5.2 foretar vi en inndeling av tiltakene etter type tiltak og varigheten av tiltaket. I avsnitt 5.3 prøver vi ut ulike samspillsledd mellom tiltaksdeltakelse og demografiske kjennetegn.

5.1. Modell med enkel tiltaksspesifisering, 6 måneder etter tiltak

Tabell 5.1 viser de estimerte koeffisienter, standardfeil og p-verdier for den første logit-modellen, hvor vi har med de individuelle bakgrunnsvariablene samt en dummyvariabel for tiltak. P-verdien representerer for

øvrig et mål på variabelens signifikans. Når vi videre refererer til at en koeffisient er signifikant, mener vi på 5 prosentnivå.

Den estimerte koeffisienten for variabelen *tiltaksdeltaker* er den som er av størst interesse i vår analyse. Denne er signifikant positiv. Å delta på et ordinært arbeidsmarkedstiltak ser med andre ord ut til å ha en positiv effekt på mulighetene å få en jobb seks måneder etter avsluttet tiltak, selv etter at vi har kontrollert for ulike demografiske kjennetegn.

For bedre å illustrere effekten av deltakelse viser tabell 5.2 de beregnede jobbsannsynlighetene for menn og kvinner som enten går på tiltak eller er ledige. Selve beregningen er basert på koeffisientestimatene i tabell 5.1. Ved å sette verdier på de forskjellige bakgrunnsvariablene kommer vi dermed frem til de forskjellige jobbsannsynlighetene. Vi har valgt ut en referanseperson² som for hver variabel får tilordnet den mest hyppige verdi. Ved å sammenligne jobbsannsynlighetene for de forskjellige variablene, med jobbsannsynligheten til referansepersonen, får vi effekten av det aktuelle kjennetegnet når alt annet holdes konstant.

Tabell 5.2 viser at den beregnede forskjellen i jobbsannsynlighet mellom deltakere og sammenlikningsgruppen er 12 prosentpoeng både for den mannlige og den kvinnelige referansepersonen. Den beregnede jobbsannsynligheten er altså markert høyere for personer som har gått på et eller annet tiltak, enn for ledige. Selve differansen kan tolkes som den gjennomsnittlige effekten av arbeidsmarkedstiltak. Nedenfor gjennomgås de estimerte effektene til enkelte av kontrollvariablene.

² Referanseperson er ugift, i alderen 30-49 år, og med videregående skole nivå II (11-12 år) som høyeste fullførte utdanning. Referansepersonen er ikke innvandrere, har fire år yrkeserfaring fra industri, fem måneder ledighetserfaring, en måned tiltakerfaring, og en måned erfaring som delvis sysselsatt. Referansepersonen har ikke tidligere vært yrkeshemmet eller på et attføringstiltak, og er bosatt i Oslo.

Referansepersonen befinner seg i aldersgruppen 30-49 år. Av resultatene i tabell 5.2 ser vi at personer i aldersgruppen 20-29 år har signifikant bedre jobbsannsynlighet, mens personer under 20 år eller over 50 år, har signifikant lavere jobbsannsynlighet enn referansepersonen.

Sannsynligheten for å være sysselsatt i november er høyere for kvinner enn for menn. Når det gjelder personer med sivil status gift er jobbsannsynligheten høyere enn for ugifte. Effekten av sivilstatus viser seg å være større og mer signifikant enn effekten av kjønn. Det kan være fristende å tro at kombinasjonen kvinne og gift vil gi en enda større effekt enn den vi får for hver av variablene isolert sett, men dette er ikke tilfelle. Gifte kvinner ser ikke ut til å skille seg signifikant fra øvrige personer når det gjelder sjansen for å få jobb i november, jf estimatene i tabell 5.1.

Vi har valgt videregående skole nivå II (11-12 år) som referanse for høyeste fullførte utdanning. Som forventet har personer med registrert lavere utdanning signifikant lavere jobbsannsynlighet, mens den hos personer med universitet/høyskole er signifikant høyere.

Av de resterende kontrollvariablene i modell 1 viser tabell 5.1 at jobbsannsynligheten øker med yrkeserfaring. Når det gjelder erfaring med tiltak og ledighet de siste 12 måneder før uttakstidspunktet, viser resultatene at antall måneder som delvis sysselsatt er positivt korrelert med suksesskriteriet. Antall måneder som ledig eller på attføringstiltak er derimot *negativt* korrelert. I tillegg finner vi at personer som har vært registrert yrkeshemmet i bakgrunnsperioden, har signifikant lavere jobbsannsynlighet enn personer som ikke tilhører gruppen. Tiltakserfaring ser derimot overraskende nok ut til å ikke ha noen innvirkning.

Blant de ulike yrkesgruppene har personer som jobber innen pleie og omsorg, kontor, bygg og anlegg, service og transport signifikant høyere jobbsannsynlighet enn personer innen industri, som er valgt som referanse for yrkesbakgrunn. Det motsatte er tilfelle for personer med yrkesbakgrunn fra primærnæring, hvor jobbsannsynligheten er signifikant lavere.

Referansepersonen har Oslo som bostedsfylke. Personer med bosted i fylkene Akershus, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Sogn og Fjordane og Nord-Trøndelag har signifikant bedre jobbsannsynlighet. Ifølge tabell 5.1 har det å bo i Nordland signifikant negativ effekt på jobbsannsynligheten sammenliknet med det å ha Oslo som hjemstedsfylke.

Tabell 5.1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak. Suksess:jobb. Log-it estimater. Modell 1

Variabler	Modell 1		
	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,928	0,053	0,000
<20 år	-0,138	0,069	0,047
20-24 år	0,456	0,035	0,000
25-29 år	0,306	0,029	0,000
50-59 år	-0,491	0,037	0,000
over 60 år	-1,556	0,063	0,000
Kvinne	0,066	0,028	0,018
Gift.....	0,203	0,036	0,000
Gift kvinne.....	-0,089	0,046	0,053
Ungdomsskole	-0,274	0,032	0,000
Videregående skole 10 år	-0,194	0,027	0,000
Universitet/Høyskole	0,134	0,037	0,000
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,271	0,046	0,000
Ikke-vestlig innvandrер.....	0,058	0,039	0,137
Antall år yrkeserfaring	0,090	0,004	0,000
Antall måneder ledighetserfaring	-0,121	0,003	0,000
Antall måneder tiltakserfaring.....	-0,011	0,006	0,092
Antall måneder delvis sysselsatt	0,078	0,005	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,038	0,008	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,504	0,126	0,000
01.Teknisk,vitenskapelig	-0,118	0,066	0,077
02.Pleie og omsorg	0,165	0,058	0,004
03.Undervisning.....	0,079	0,050	0,115
04.Annen humanistisk.....	-0,109	0,057	0,058
05.Administrasjon	-0,023	0,079	0,768
06.Kontor	0,108	0,047	0,020
07.Handel.....	0,051	0,038	0,176
08.Primær.....	-0,151	0,066	0,022
09.Bygg og Anlegg	0,210	0,048	0,000
11.Service	0,110	0,036	0,002
12.Transport	0,189	0,048	0,000
13.Uoppgitt/Uidentifiserbar	-0,138	0,045	0,002
01.Østfold	0,030	0,051	0,555
02.Akershus.....	0,299	0,049	0,000
04.Hedmark.....	0,209	0,056	0,000
05.Oppland	0,217	0,061	0,000
06.Buskerud.....	0,242	0,056	0,000
07.Vestfold.....	0,129	0,056	0,022
08.Telemark.....	0,057	0,060	0,341
09.Aust-Agder	0,054	0,075	0,473
10.Vest-Agder.....	-0,077	0,067	0,251
11.Rogaland	0,027	0,050	0,595
12.Hordaland.....	0,037	0,045	0,414
14.Sogn og Fjordane	0,281	0,091	0,002
15.Møre og Romsdal.....	0,036	0,060	0,551
16.Sør-Trøndelag	-0,058	0,050	0,242
17.Nord-Trøndelag.....	0,156	0,062	0,012
18.Nordland	-0,108	0,053	0,043
19.Troms	0,101	0,060	0,096
20.Finnmark	-0,075	0,067	0,265
Tiltaksdeltaker.....	0,554	0,046	0,000
Log Likelihood	-28034		
Antall personer i modellen	51750		

Tabell 5.2. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell 1

	Deltakere		Ledige	
	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne
Referanse ¹	0,37	0,38	0,25	0,26
<20 år	0,33*	0,35*	0,22*	0,24*
20-24 år	0,48*	0,49*	0,34*	0,36*
25-29 år	0,44*	0,46*	0,31*	0,32*
50-59 år	0,26*	0,27*	0,17*	0,18*
60 år eller mer	0,11*	0,11*	0,07*	0,07*
Gift	0,41*	0,41*	0,29*	0,28*
Ungdomsskole	0,30*	0,32*	0,20*	0,21*
Videregående skole 10 år	0,32*	0,34*	0,21*	0,23*
Universitet/Høgskole	0,40*	0,41*	0,27*	0,29*
Ingen/Uoppgitt utdanning	0,31*	0,32*	0,20*	0,21*
Ikke-vestlig innvandrere	0,38	0,39	0,26	0,27
Har vært yrkeshemmet	0,26*	0,27*	0,17*	0,18*

¹ Vår referanseperson er i utgangspunktet mann, 30-49 år, ugift, videregående skole 11-12 år, ikke innvandrere, fire års yrkeserfaring, fem måneders ledighetserfaring, en måned tiltakerfaring, en måned delvis sysselsatt, null måneder erfaring med attføringstiltak, har ikke vært yrkeshemmet siste 12 måneder, industri som yrkesbakgrunn og bosatt i Oslo.

Jobbsannsynligheter merket med * angir om estimatet er signifikant på 5 prosent nivå.

5.2. Effekter av de ulike tiltakene

Vi har til nå behandlet tiltaksgruppen under ett. Resultatene har vist at denne gruppen har en høyere jobbsannsynlighet enn sammenligningsgruppen. I dette avsnittet skal vi analysere alternative inndelinger av arbeidsmarkedstiltakene. Vi benytter tre ulike modeller. I modell 2 inndeler vi tiltakene i fire hovedgrupper, og undersøker effekten av disse. Hovedgruppene er: *Lønnstilskudd*, *praksisplasser med fadderordning*, *AMO*, og *jobbklubber*. Modell 3 er en utvidelse av modell 2 ved at vi innfører en variabel for tiltakets varighet. I modell 4 analyseres enkeltvis tiltak på detaljert nivå. De beregnede jobbsannsynlighetene er gjengitt i tabell 5.3, mens de tilhørende estimatene er lagt til tabell A1 i vedlegget.

For personer som har deltatt på hovedgruppene av tiltak viser de beregnede utfallssannsynlighetene etter modell 2 at det å delta på *praksisplasser med fadderordning* ikke har signifikant effekt på mulighetene for å få jobb seks måneder etter avsluttet tiltak. Som nevnt i avsnitt 3.1.3 er formålet med tiltaket å øke mulighetene for overgang til ordinært arbeid og motivere til ordinær utdanning. Siden vi kun ser på overgang til jobb, mister vi naturlig nok eventuelle effekter på overgang til utdanning. I følge Aetat benyttes i visse tilfeller praksisplasser forut for en eventuell plass på *lønnstilskudd*, noe som kan tyde på at deltakerne i større grad går over i et nytt tiltak.

Deltakelse på de resterende tiltakene gir signifikant bedre jobbsannsynlighet.

Som de foregående undersøkelsene har vist, er det *lønnstilskudd* som gir størst effekt på sannsynligheten

for å få jobb. For at dette resultatet bare skal kunne tilskrives selve tiltaket forutsetter det at vi har klart å kontrollere for alle forhold som påvirker personenes arbeidsmarkedstilpasning. Som før nevnt pågår det på oppdrag av Arbeids- og administrasjonsdepartementet et samarbeidsprosjekt mellom forskjellige forskningsinstitusjoner, hvor målet er å foreta en nærmere kartlegging av seleksjonseffekter i rekrutteringsprosessen til de ulike tiltakene. Dette for å finne ut om tiltaksdeltakerne på enkelte tiltak innehar visse egenskaper som både påvirker det å få tiltaksplass og i tillegg har effekt på mulighetene for senere å få jobb. Et av delprosjektene omhandler konkret *lønnstilskudd*. Resultatet fra denne undersøkelsen forventes høsten 2000, og SSB håper å dra nytte av konklusjoner herfra når det gjelder å få avdekket eventuelle karakteristika ved deltakere som systematisk utelates i analyser som denne.

I tillegg til mulige seleksjonseffekter, har som hovedregel ansettelsesforholdet for personer på *lønnstilskudd* lengre varighet enn tiltaksperioden. Dette fører til at enkelte på evalueringstidspunktet fortsatt kan være i kontraktperioden med arbeidsgiver. Effekten av *lønnstilskudd* blir overvurdert dersom enkelte mister arbeidet når kontraktstiden er over.

Resultatene for de to resterende tiltaksgruppene, nemlig *jobbklubber* og *AMO*, viser at deltakelse på disse to tiltakene gir en signifikant bedre jobbsannsynlighet seks måneder etter avsluttet tiltak. For *jobbklubber* øker jobbsannsynligheten med 16 prosentpoeng, mens tilsvarende tall for *AMO* viser en forskjell mellom referansepersonen og tiltaksdeltakere på 10 prosent. Det er i tråd med evalueringene foretatt de tre foregående årene.

I modell 3 innfører vi en variabel for tiltakets varighet, og effekten av denne viser seg å ikke være signifikant forskjellig fra null. Dette kan tolkes dithen at varigheten av tiltaket ikke har noe å si for de ulike deltakerenes jobbsannsynlighet. Når vi på grunnlag av estimatene fra modell 3 beregner jobbsannsynligheten for deltakere på de forskjellige tiltakene, er varigheten satt til gjennomsnittet for hver hovedtype tiltak (jf. tabell 4.8). Som vi ser i tabell 5.3, gir dette et resultat som tilsvarer det vi fikk ved modell 2, noe som er en følge av at effekten av tiltaksvarigheten ikke er signifikant.

For å gjøre analysen mer detaljert, innfører vi i modell 4 en finere inndeling av tiltakene. Tabell A1 viser at for de forskjellige typene av *praksisplasser* og *lønnstilskudd for eldre*, er parameterestimatene definitivt ikke signifikante. Ettersom det bare er én person i vårt utvalg som deltar i *lønnstilskudd for eldre* (jf. tabell 4.7), gir ikke dette noe grunnlag for å kunne analysere, eller gjøre slutninger om effekten av akkurat dette tiltaket. Ellers har alle de resterende tiltakene positiv effekt på jobbsannsynligheten. Tiltakene som har

Tabell 5.3. Beregnede jobsansynligheter etter modellene 2, 3 og 4

	Menn	Kvinner
Referanseperson	0,25	0,26
Modell 2		
Lønnstilskudd.....	0,58	0,59
PPL M/FADD.....	0,26	0,27
AMO	0,34	0,36
Jobbklubber.....	0,41	0,43
Modell 3		
Lønnstilskudd: 3,7 md.....	0,58	0,59
PPL M/FADD.: 3,6 md.....	0,26	0,27
AMO: 3,0 md.	0,34	0,36
Jobbklubber: 1,0 md.....	0,41	0,43
Modell 4		
3. Lønnstilskudd. Langtidsledige	0,59	0,61
4. Lønnstilskudd. Flyktninger	0,68	0,70
5. Lønnstilskudd. Eldre	0,00	0,00
6. Lønnstilskudd. Under 25 år.....	0,45	0,46
7. Praksisplasser	0,23	0,25
8. Fadderordning. Ordinær.....	0,27	0,28
9. Fadderordning. Flyktninger.....	0,33	0,35
10. AMO	0,34	0,36
11. Jobbklubber.....	0,41	0,43
14. Lønnstilskudd. Nykommere.....	0,61	0,63
16. Lønnstilskudd. Ferdig attført	0,62	0,64

Tabell 5.4. Beregnede jobsansynligheter for referansepersonen og deltakere på tiltak i 1996, 1997, 1998, og 1999

	Jobsansynligheter			
	1996	1997	1998	1999
Referanseperson	0,27	0,29	0,32	0,25
Lønnstilskudd.....	0,58*	0,66*	0,61*	0,58*
PPL M/FADD.....	0,31*	0,37*	0,34	0,27
AMO	0,37*	0,39*	0,40*	0,35*
Jobbklubber.....	0,42*	0,43*	0,45*	0,42*

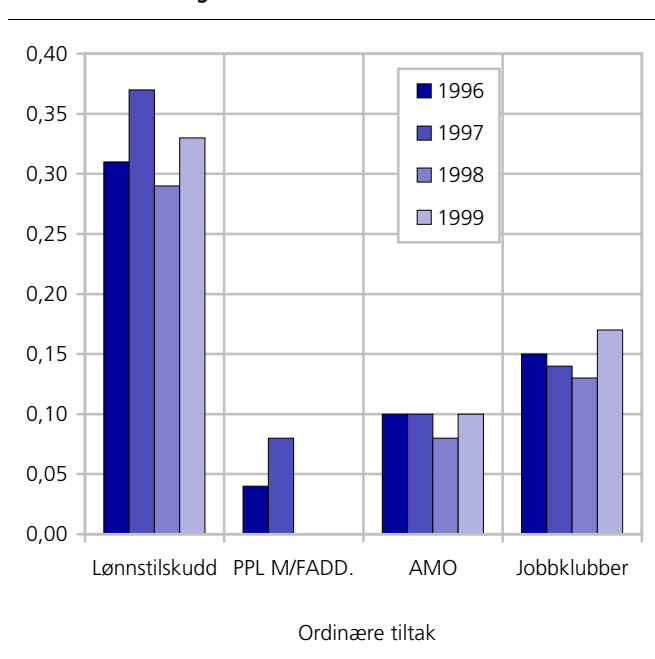
Jobsansynligheter merket med * angir om estimatet er signifikant på 5 prosent nivå.

sterkest effekt tilhører alle gruppen av *lønnstilskudd*. Spesielt skiller *lønnstilskudd* for flyktninger seg ut med en sannsynlighet på 68 prosent for menn og 70 prosent for kvinner. Sammenlignet med de andre typene tiltak, og referansepersonen (ikke-deltaker), er disse verdiene høye. Det kan nevnes at i fjorårets undersøkelse var de tilsvarende tallene for *lønnstilskudd* for flyktninger lik 61 prosent og 63 prosent.

5.3. Sammenlikning med evalueringresultater fra foregående år

En av hovedmålsettingene med denne analysen er som før nevnt å sammenlikne resultatene fra årets evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak, med tilsvarende tall fra foregående SSB-rapporter.

Figur 5.1. Differanse i beregnede jobsansynligheter mellom referansepersonen og deltakere på tiltak i 1996, 1997, 1998 og 1999

Den betydelige nedgangen i tiltaksmassen har ført til at vi i år står igjen med fire hovedgrupper tiltak imotsetning til de seks som tidligere er evaluert. I tabell 5.4 er tiltakseffekten for de fire gruppene gjengitt. Tallene er beregnet med utvalg trukket fra henholdsvis 1996, 1997, 1998, og 1999. Vi legger merke til at den beregnede jobsansynligheten for deltakere på *lønnstilskudd* og *praksisplasser med fadderordning* viser en nedadgående tendens fra 1997 og fremover.

Når vi skal vurdere effekten av tiltakene, må vi imidlertid ta hensyn til den generelle tilstanden på arbeidsmarkedet, noe vi gjør ved å sammenligne jobsansynligheten for tiltaksdeltakere med verdien for ledige (referansepersonen). I figur 5.1 er derfor differansen i jobsansynlighet mellom deltakerene på de forskjellige tiltakene og referansepersonen for hvert enkelt år, tatt med. Resultatene er stabile, dvs. at vi for hvert tiltak observerer små svingninger i jobsansynligheten over tid. Alle tiltakene viser en økning i tiltakseffekten i forhold til 1998, bortsett fra *praksisplasser med fadderordning* hvor verdien er uendret. I likhet med fjorårets analyse fant vi ingen signifikant effekt ved å delta på dette tiltaket, sammenliknet med referansepersonen.

I 1998 noterte vi for øvrig de laveste verdiene på tiltakseffekten innenfor alle de fire hovedgruppene tiltak. Situasjonen på arbeidsmarkedet dette året gjenspeiles i sysselsettings- og ledighetstallene. Den gjennomsnittlige andelen sysselsatte sett i forhold til befolkningen, økte ifølge AKU fra 67,8 prosent i 1996 til 71,0 prosent i 1998. I 1999 stagnerte veksten og andelen sysselsatte ble beregnet til 71,0 prosent også dette året. Ledighets-

tallene bekrefter utviklingen ved at andelen arbeidsledige var nedadgående til 1998, hvor den nådde et bunnivå. Arbeidsmarkedet dette året karakteriseres med andre ord av at det var lavest ledighet og høyest sysselsetting sammenlignet med de øvrige årene SSB har foretatt effektanalyser. Dette reflekteres også i at den beregnede jobbsannsynligheten til referansepersonen var høyest i 1998, noe som også var tilfelle for personer på *AMO* eller *jobbklubb*. Den positive effekten gjør seg imidlertid mer gjeldende for gruppen av ledige noe som fører til at den beregnede tiltaks-effekten for disse to tiltakene er redusert sammenliknet med øvrige år.

5.4. Samspillsledd: Effekter for forskjellige grupper

Resultatene til nå har vist at deltakere på ordinære tiltak i april 1999 i gjennomsnitt har høyere jobbsannsynlighet enn sammenlikningsgruppen bestående av personer registrert som helt ledige. En oppsplitting av tiltakene i fire hovedgrupper viste at deltakelse på tre av disse påvirker tilpasningen på arbeidsmarkedet i mer eller mindre grad. For å undersøke om det er særskilte grupper som har hatt større fordel av å gå på tiltak enn andre, er det estimert samspillsledd mellom tiltak og samtlige av de ulike bakgrunnsvariablene benyttet i modell 1. Disse er senere utelatt til vi står igjen med de samspillsledd som er signifikante etter konvensjonelle kriterier (her minst 5 prosent nivå).

Estimatene er lagt til tabell A2³, mens de beregnede jobbsannsynlighetene for de signifikante samspillsleddene er gjengitt i tabell 5.5.

Modell 5 gir oss i alt åtte signifikante samspillsledd. Disse viser effekten av samspill mellom variabelen *tiltak* og følgende personlige kjennetegn: Under 20 år, over 60 år, minst 6 måneders ledighetserfaring, tilhørende i yrkesgruppe 1 eller 12, og innbygger i fylkene Oppland, Sør-Trøndelag eller Nordland.

Som tilsvarende analyse i fjor finner vi en signifikant sammenheng mellom tiltak og alder, ved at personer i aldersgruppen under 20 år har mindre effekt av å delta på tiltak enn andre aldersgrupper, mens de over 60 år har signifikant større effekt av å gå på tiltak. For de yngste påvirkes resultatene av at overgang til utdanning ikke inkluderes i vårt suksesskriterium, noe som fører til at effekten av tiltak for ungdom kan bli noe undervurdert i denne undersøkelsen.

Resultatene for deltakere over 60 bekrefter tidligere undersøkelser, som har vist at voksne og eldre personer har mest effekt av å delta på tiltak (Vassnes (1996) og Moe (1997)).

Et tredje resultat som også er tråd med fjorårets funn, er at "langtidsledige" personer som i bakgrunnsperioden har vært arbeidsledig i minst seks måneder, har større effekt av å delta på tiltak enn de som har vært arbeidsledig i kortere tid.

De fem resterende signifikante samspillsleddene omhandler tiltaksdeltakelse og yrkesgruppe, og tiltaksdeltakelse og bosted. For personer med bakgrunn innenfor tekniske/vitenskapelige yrker er effekten av tiltak signifikant høyere enn for referansepersonen. I denne yrkesgruppen finner vi blant annet arkitekter, ingeniører, teknikere, kjemikere, biologer osv. Det motsatte er tilfelle for deltakere med transport som yrkesbakgrunn.

Modell 1 viste at å bo i Oppland hadde positiv effekt på jobbsannsynligheten generelt, sammenliknet med det å bo i Oslo. Estimatene for samspillsledd og bosted viser derimot at effekten av tiltak i dette fylket er lavere. Også for Sør-Trøndelag og Nordland ga modell 5 som resultat at effekten av tiltaksdeltakelse på sannsynligheten for å få jobb, var lavere enn i Oslo.

Tabell 5.5. Beregnede jobbsannsynligheter, etter modell med samspillsledd (modell 5)¹

Jobbsannsynlighet	Ledige		Tiltak	
	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne
Referanseperson	0,28	0,29	0,43	0,45
Under 20 år	0,25	0,27	0,28	0,29
Over 60 år	0,06	0,07	0,23	0,24
Minst 6 måneders ledighetserfaring	0,16	0,17	0,34	0,35
Yrkesgruppe 1 (Teknisk, vitenskapelig)	0,25	0,26	0,61	0,63
Yrkesgruppe 12 (Transport)	0,32	0,34	0,35	0,36
Fylke 5 (Oppland)	0,34	0,36	0,36	0,38
Fylke 16 (Sør Trøndelag)	0,27	0,29	0,28	0,29
Fylke 18 (Nordland)	0,26	0,28	0,32	0,34

¹ Koeffisientestimater med mer for modell 5 er vist i tabell A2 i vedlegget.

² Vår referanseperson er i utgangspunktet 30-49 år, ugift, har videregående skole 11-12 år som høyeste fullførte utdanning, ikke innvandrert, 1-4 års yrkeserfaring fra industri, 1-5 måneder ledighetserfaring, én måned tiltakerfaring, én måned erfaring som delvis sysselsatt, har ikke vært yrkeshemmet eller på attføringstiltak siste 12 måneder og er bosatt i Oslo.

³ Modell 1 er benyttet som utgangspunktet for modell 5. I de tilfellene hvor bakgrunnsvariablen i modell 1 er en vanlig variabel, har vi innført en dummy for testing av samspillsledd. Tellevariablene for tidligere yrkeserfaring og ledighetserfaring i er derfor i modell 5 blitt erstattet med et sett dummy-variabler.

6. Oppsummering

I denne rapporten presenteres resultatene fra en registerbasert evaluering av arbeidsmarkedstiltak. Evalueringstidspunktet er satt seks måneder etter avsluttet tiltak. Populasjonen består av personer som har deltatt på et ordinært arbeidsmarkedstiltak i april 1999, og som avsluttet tiltaket i mai samme år. Som sammenlikningsgruppe er helt ledige personer i april 1999 også med i utvalget. Analysen er en oppfølging av tilsvarende analyser gjennomført i 1997, 1998, og 1999 (Lund, Landfald og Try (1997), Landfald og Bråthen (1998a), Bråthen og Landfald (1999)).

Datagrunnlaget i undersøkelsen er basert på koblede data fra forskjellige administrative registre. Utvalgene er trukket fra Arbeidsdirektoratets SOFA-søker-register over registrerte arbeidsledige og deltakere på tiltak. Utvalget benyttet i undersøkelsen bestod av totalt 51 766 personer, hvorav 2 375 er i tiltaksgruppen, og 49 391 i sammenlikningsgruppen.

6.1. Beskrivelse av utvalget

Den beskrivende analysen i kapittel 4 viste at det var forskjeller i sammensetningen av de to gruppene, og da med tanke på bakgrunnsvariable som kan tenkes å påvirke tilpasningen på arbeidsmarkedet.

Kvinner utgjør 52,1 prosent av deltakerne, noe som er en økning sammenlignet med analysen foretatt med utvalget trukket i 1998. I gruppen av ledige er menn overrepresentert med en andel på 54,9 prosent.

Personene i tiltaksgruppen er gjennomgående yngre enn de som utgjør sammenlikningsgruppen. Gjennomsnittsalderen er 32 år for deltakerne og 38 år for de ledige. Den ulike aldersfordelingen påvirker også de øvrige demografiske kjennetegnene. En fordeling av utvalget på sivilstatus viser at det er relativt færre gifte personer blant tiltaksdeltakerne. I tillegg er det variasjoner mellom gruppene når det gjelder tidligere erfaring på arbeidsmarkedet. Ser vi på de siste ti årene før uttakstidspunktet, har sammenlikningsgruppen 1,1 år mer arbeidserfaring i denne perioden enn deltakergruppen. En oversikt over utvalgets arbeidssøkererfaring i en 12-måneders bakgrunnsperiode, viser at sammenlikningsgruppen har vært registrert som

arbeidsledig i 4,9 måneder i bakgrunnsperioden. Tilsvarende tall for deltakergruppen er 3,3 måneder.

En relativt større del av sammenlikningsgruppen har universitet/høyskole som høyeste utdanningsnivå.

Når det gjelder personer med uoppgitt utdanning er andelen 13,3 prosent blant tiltaksdeltakerne, og 8,0 prosent for sammenlikningsgruppen. Dette siste kan sees i forhold til forskjellen i andelen innvandrere i de to gruppene. 23,7 prosent av deltakerne er ikke vestlige innvandrere, mens tilsvarende tall for de ledige er 12,5 prosent. Utdanningsopplysninger for innvandrere er svært mangelfulle som følge av at registeret som benyttes i undersøkelsen ikke inneholder all informasjon om utdanning tatt i utlandet.

Sammenlikning av deltakerne på de ulike tiltakene avslører naturlig nok noe variasjon ettersom tiltakene har forskjellige målgrupper og til dels forskjellig formål. Det har for øvrig de siste årene vært en kraftig nedtrapping i antall deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak. Som følge av at offentlige sysselsettings tiltak ble faset ut høsten 1997, er denne tiltaksgruppen ikke evaluert i årets analyse. Vikar plasser er også utelatt, fordi antall deltakere i vårt utvalg ikke er stort nok til å foreta en effektanalyse.

AMO-kurs er det største tiltaket. 58 prosent av personene i tiltaksgruppen var registrert på dette tiltaket i april 1999. Tiltaket har en overvekt av kvinner, og gjennomsnittsalderen er 33,7 år. AMO er også det tiltaket som har høyest andel ikke vestlige innvandrere, med 27,8 prosent. Utdanningsnivået ligger ikke så langt fra gjennomsnittsnivået av tiltaksdeltakerne. Det er imidlertid en relativt høyere andel av personene på AMO kurs som har ingen eller uoppgitt utdanning.

Det nest største gruppen av tiltak er *praksis plasser med fadderordning*. I overkant av en femtedel av tiltaksgruppen har deltatt på et av disse. Tiltakene retter seg i hovedsak mot ungdommer og nykommere på arbeidsmarkedet. Dette gjenspeiles i gjennomsnittsalderen som er 23,7 år. Også for praksis plasser utgjør kvinner en relativt større andel av deltakerne enn menn.

Utdanningsnivå og arbeidserfaring påvirkes naturlig nok av alderssammensetningen. Det er relativt færre som har fullført universitet og høyskoler sammenlignet med andre tiltak. Dessuten har deltakerne på praksisplasser minst yrkeserfaring sammenlignet med de andre gruppene.

Lønnstilskudd sysselsetter om lag 16 prosent av deltakerne i vårt utvalg, og 65,9 prosent av disse er menn. Gjennomsnittsalderen er 34,1 år. Dette tiltaket har noe høyere andel av personer med fullført utdanning på VKII- og universitets/høyskole-nivå, sammenlignet med gjennomsnittet.

I underkant av 5 prosent av tiltaksdeltakerne er på *jobbklubb*. Det er omtrent like mange kvinner som menn på tiltaket, og gjennomsnittsalderen er 36,3 år. *Jobbklubber* er det tiltaket hvor deltakerne har høyest gjennomsnittlig utdanningsnivå, og lengst yrkeserfaring. Dette er et formidlingstiltak som skal bidra til å få arbeidssøkere inn i ordinært arbeid gjennom å bedre deltakernes søkeradferd og de er av relativt kort varighet, i gjennomsnitt 1 måned.

Som for de foregående undersøkelsene viser også årets evaluering at andelen tiltaksdeltakere i jobb 6 måneder etter avsluttet tiltak, er høyere enn tilsvarende tall for sammenlikningsgruppen av ledige. Av tiltaksgruppen var 42 prosent registrert i a/a-registeret med et arbeidsforhold på evalueringstidspunktet, mens tilsvarende andel for de ledige var 28 prosent.

6.2. Effekten av deltakelse på et ordinært arbeidsmarkedstiltak

I den økonometriske analysen presentert i kapittel 5 kontrolleres det for observerbare bakgrunnsvariable, som kan tenkes påvirke tilpasningen på arbeidsmarkedet. Målet for undersøkelsen er å finne ut hvorvidt det er sammensetningen av gruppene eller effekten av tiltak som fører til at en større andel av tiltaksdeltakerne er i jobb seks måneder etter avsluttet tiltak, sammenliknet med de ledige. For å analysere avhengighetsforholdet mellom begivenheten jobb kontra ikke-jobb, benyttes logistisk regresjon som analyseverktøy. Siden koeffisientestimatene er noe vanskelig å tolke er det beregnet jobbsannsynligheter for gitte verdier av de forskjellige bakgrunnsvariablene.

Med utgangspunkt i en referanseperson med gitte egenskaper (se fotnote til tabell 5.2), finner vi at den generelle jobbsannsynligheten 6 måneder etter å ha deltatt tiltak er 38 prosent. Tilsvarende jobbsannsynlighet for ledige er 25 prosent, 13 prosentpoeng lavere. Differansen kan tolkes som den gjennomsnittlige effekten av arbeidsmarkedstiltak.

En inndeling av tiltakene i fire hovedgrupper avslører til dels store variasjoner i differansen i jobbsannsynlighet mellom deltakere på de ulike tiltakene og sammenlikningsgruppen. For deltakerne på AMO-kurs, med de

karakteristika som ellers definerer referansepersonen, er differansen i jobbsannsynligheten sammenlignet med ledige på 10 prosentpoeng. Dette er en økning sett i forhold til fjorårets evaluering.

Den nest største tiltaksgruppen når det gjelder antall deltakere, er som før nevnt *praksisplasser med fadderordning*. I analysen foretatt i fjor, fant vi at jobbsannsynligheten for deltakere på praksisplasser som avsluttet tiltaket i april 1998, ikke var signifikant forskjellig fra en referansepersonens. Årets analyse ga samme resultat, nemlig at tiltaksdeltakelse ikke bedret mulighetene for å få jobb på evalueringstidspunktet.

For personer på *lønnstilskudd* er jobbsannsynligheten 6 måneder etter tiltak beregnet til 58 prosent. Dette er 33 prosentpoeng høyere enn for referansepersonen, som altså ikke er tiltaksdeltaker. Alle resultatene fra de evalueringene SSB har gjort viser at deltakelse på dette tiltaket har en stor positiv effekt på jobbsannsynligheten.

Også for den siste gruppen av tiltak, nemlig *jobbklubber*, målte vi en positiv effekt av deltakelse. Forskjellen mellom jobbsannsynligheten for en deltaker og referansepersonen ble beregnet til 17 prosentpoeng.

For å undersøke om det er særskilte grupper som har større effekt av tiltaksdeltakelse enn andre, er det beregnet såkalte samspillsledd. Som i tilsvarende analyse av utvalget trukket i 1998, finner vi at personer i aldersgruppen under 20 år har mindre gjennomsnittlig effekt av tiltak enn andre aldersgrupper. Det motsatte er tilfelle for personer over 60 år. For de yngste påvirkes resultatene av at overgang til utdanning ikke inkluderes i vårt suksesskriterium, noe som fører til at effekten av tiltak for ungdom kan bli noe undervurdert i denne undersøkelsen.

Et tredje resultat som samsvarer med resultatene fra i fjor, er at "langtidsledige" personer som i bakgrunnsperioden har vært arbeidsledig i minst seks måneder, har større effekt av å delta på tiltak enn de som har vært arbeidsledig i kortere tid.

De fem resterende signifikante samspillsleddene omhandler tiltaksdeltakelse og yrkesgruppe, og tiltaksdeltakelse og bosted. For personer med bakgrunn innenfor tekniske/vitenskapelige yrker er effekten av tiltak signifikant høyere enn for referansepersonen. Det motsatte er tilfelle for deltakere med transport som yrkesbakgrunn. Modellen med samspillsledd viste også at effekten av tiltaksdeltakelse var lavere for personer med Oppland, Sør Trøndelag og Nordland som bostedfylke, sammenlignet med Oslo.

En sammenlikning av resultatene fra de evalueringene av ordinære arbeidsmarkedstiltak som SSB til nå har foretatt, viser at effekten av deltakelse på alle hoved-

gruppene av tiltak bortsett fra praksisplasser, er positiv i årene fra 1996 til 1999. Resultatene varierer imidlertid noe. Den laveste effekten ble målt på utvalget med deltakere som avsluttet et tiltak i april 1998. Det som karakteriserte arbeidsmarkedet dette året var at arbeidsledigheten var lavere sammenlignet med 1996, 1997 og 1999, samtidig som sysselsettingsnivået også nådde en topp dette året.

Referanser

Amemiya, T. (1981): Qualitative Response Models: 4 Suurvey, *Journal of Economic Literature*, Desember 1981, 1483-1536.

Arbeidsdirektoratet (1998): *Tiltaksboka. Retningslinjer og regler for arbeidsmarkedstiltak*, Oslo

Bråthen, M. og Ø. Landfald (1999): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999 - Dokumentasjon og analyse av effekter på kort og lang sikt*, Rapporter 98/14, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998a): *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997 - Dokumentasjon og analyse*, Rapporter 98/14, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998b): *Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996 - Overgang til jobb og utdanning*, Rapporter 98/20, Statistisk sentralbyrå, Oslo

Lund, M., Landfald, Ø. og S. Try (1997): *Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak - Dokumentasjon og analyse*, Rapporter 97/15, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Moe, A. (1997): *Fra ledighet til sysselsetting, Søkelys på arbeidsmarkedet* 14:43-54, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.

Pedersen, P.J. og N. Westergård-Nielsen (1993): *Unemployment: A review of the evidence from panel data*, OECD Economic Studies, 93:20, Paris: OECD.

Raaum, O. og H. Torp (1993), *Evaluering av AMO-kurs: Sysselsettingseffekter og seleksjon til kurs*, Rapport 93/72, Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning, Oslo

Raaum, O., H. Torp og H. Goldstein (1995), *Effects of Labour Market Training - A Multinomial Analysis*, Working Paper 95:9, Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning, Oslo

Torp, H. (1993): *Evaluering av AMO-kurs: Industrikurs-kort og godt! Eller langt å foretrekke*, Rapport 93:9, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.

Try, S. (1993), *Evaluering av arbeidsmarkedstiltak rettet mot unge ledige*, Rapport 93:7, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.

Vassnes, E. (1996), *Evaluering av arbeidsmarkedstiltak - bruk av registerdata*, Notater 96/17, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Vedlegg A

Tabell A1. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Modellene 2-4

Variabler	Modell 2			Modell 3			Modell 4		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-0,930	0,053	0,000	-0,930	0,053	0,000	-0,929	0,053	0,000
<20 år	-0,060	0,070	0,395	-0,058	0,070	0,409	-0,057	0,071	0,423
20-24	0,458	0,035	0,000	0,459	0,035	0,000	0,463	0,035	0,000
25-29	0,307	0,029	0,000	0,307	0,029	0,000	0,307	0,029	0,000
50-59	-0,490	0,037	0,000	-0,490	0,037	0,000	-0,490	0,037	0,000
60 år og mer.....	-1,555	0,063	0,000	-1,555	0,063	0,000	-1,553	0,063	0,000
Kvinne.....	0,073	0,028	0,008	0,073	0,028	0,009	0,074	0,028	0,008
Gift	0,201	0,037	0,000	0,201	0,037	0,000	0,201	0,037	0,000
Gift kvinne.....	-0,087	0,046	0,060	-0,087	0,046	0,058	-0,087	0,046	0,058
Ungdomsskole	-0,273	0,032	0,000	-0,272	0,032	0,000	-0,273	0,032	0,000
Videregående skole 10 år	-0,197	0,027	0,000	-0,197	0,027	0,000	-0,197	0,027	0,000
Universitet/Høyskole.....	0,134	0,037	0,000	0,134	0,037	0,000	0,134	0,037	0,000
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,268	0,046	0,000	-0,269	0,046	0,000	-0,268	0,046	0,000
Ikke-vestlig innvandrere	0,061	0,039	0,113	0,059	0,039	0,128	0,055	0,039	0,157
Antall år yrkeserfaring	0,090	0,004	0,000	0,090	0,004	0,000	0,090	0,004	0,000
Antall måneder ledighetserfaring	-0,121	0,003	0,000	-0,121	0,003	0,000	-0,121	0,003	0,000
Antall måneder tiltakserfaring.....	-0,014	0,007	0,029	-0,014	0,007	0,028	-0,015	0,007	0,026
Antall måneder delvis sysselsatt	0,077	0,005	0,000	0,077	0,005	0,000	0,077	0,005	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,043	0,008	0,000	-0,043	0,008	0,000	-0,043	0,008	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,514	0,127	0,000	-0,513	0,127	0,000	-0,514	0,127	0,000
01. Teknisk, vitenskapelig.....	-0,121	0,067	0,069	-0,122	0,067	0,067	-0,123	0,067	0,065
02. Pleie og omsorg.....	0,166	0,058	0,004	0,166	0,058	0,004	0,166	0,058	0,004
03. Undervisning.....	0,083	0,050	0,100	0,083	0,050	0,098	0,083	0,050	0,099
04. Annen humanistisk	-0,106	0,058	0,066	-0,106	0,058	0,067	-0,107	0,058	0,063
05. Administrasjon.....	-0,024	0,079	0,759	-0,025	0,079	0,751	-0,025	0,079	0,751
06. Kontor.....	0,103	0,047	0,027	0,103	0,047	0,027	0,103	0,047	0,027
07. Handel.....	0,049	0,038	0,196	0,050	0,038	0,191	0,049	0,038	0,199
08. Primær	-0,146	0,066	0,027	-0,146	0,066	0,027	-0,144	0,066	0,029
09. Bygg og anlegg	0,210	0,048	0,000	0,211	0,048	0,000	0,211	0,048	0,000
11. Service.....	0,111	0,036	0,002	0,111	0,036	0,002	0,111	0,036	0,002
12. Transport.....	0,190	0,048	0,000	0,190	0,048	0,000	0,190	0,048	0,000
13. Uoppgitt/Uidentifiserbar	-0,123	0,045	0,007	-0,125	0,045	0,006	-0,121	0,045	0,008

Tabell A1 forts.

Variabler	Modell 2			Modell 3			Modell 4		
	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi	Estimat	St.feil	P-verdi
01. Østfold.....	0,025	0,051	0,630	0,026	0,051	0,612	0,024	0,051	0,635
02. Akershus.....	0,299	0,049	0,000	0,298	0,049	0,000	0,298	0,049	0,000
04. Hedmark.....	0,207	0,057	0,000	0,204	0,057	0,000	0,206	0,057	0,000
05. Oppland.....	0,220	0,061	0,000	0,220	0,061	0,000	0,217	0,061	0,000
06. Buskerud.....	0,244	0,056	0,000	0,245	0,056	0,000	0,242	0,056	0,000
07. Vestfold.....	0,134	0,056	0,018	0,134	0,056	0,017	0,133	0,056	0,018
08. Telemark.....	0,060	0,060	0,314	0,060	0,060	0,313	0,059	0,060	0,327
09. Aust-Agder.....	0,047	0,075	0,533	0,047	0,075	0,529	0,047	0,075	0,532
10. Vest-Agder.....	-0,084	0,067	0,207	-0,083	0,067	0,215	-0,087	0,067	0,192
11. Rogaland.....	0,027	0,050	0,584	0,028	0,050	0,578	0,025	0,050	0,617
12. Hordaland.....	0,032	0,045	0,480	0,032	0,045	0,481	0,030	0,045	0,505
14. Sogn og Fjordane.....	0,283	0,091	0,002	0,283	0,091	0,002	0,283	0,091	0,002
15. Møre og Romsdal.....	0,029	0,060	0,628	0,030	0,060	0,618	0,028	0,060	0,641
16. Sør-Trøndelag.....	-0,058	0,050	0,242	-0,059	0,050	0,238	-0,060	0,050	0,230
17. Nord-Trøndelag.....	0,157	0,062	0,012	0,154	0,062	0,013	0,154	0,062	0,013
18. Nordland.....	-0,113	0,053	0,034	-0,113	0,053	0,034	-0,115	0,053	0,031
19. Troms.....	0,097	0,061	0,109	0,096	0,061	0,113	0,095	0,061	0,115
20. Finnmark.....	-0,077	0,067	0,256	-0,077	0,067	0,255	-0,078	0,067	0,250
2. Lønnstilskudd.....	1,422	0,113	0,000	1,286	0,133	0,000			
3. PPL med fadderordning.....	0,065	0,104	0,533	-0,070	0,125	0,578			
4. AMO.....	0,464	0,059	0,000	0,353	0,082	0,000			
5. Jobbklubber.....	0,751	0,197	0,000	0,714	0,198	0,000			
Tiltakets varighet.....				0,037	0,019	0,052			
1. Lønnstilskudd, langtidsledige.....							1,485	0,196	0,000
2. Lønnstilskudd, flyktninger.....							1,886	0,287	0,000
3. Lønnstilskudd, eldre.....							-15,022	5439,527	0,998
4. Lønnstilskudd, under 25 år.....							0,893	0,244	0,000
5. Praksisplasser.....							-0,076	0,175	0,665
6. Fadderordning, ordinær.....							0,092	0,136	0,495
7. Fadderordning, Flyktninger.....							0,419	0,333	0,208
8. Amo-tiltak.....							0,465	0,059	0,000
9. Jobbklubber.....							0,750	0,197	0,000
10. Lønnstilskudd, nykommere.....							1,594	0,451	0,000
11. Lønnstilskudd, ferdig attført.....							1,436	0,232	0,000
Log Likelihood.....	-27989			-27988			-27984		
Antall personer i modellen.....	51 750			51 750			51 750		

Tabell A2. Tiltaksdeltakere og ledige i april 1999. Effekt av deltakelse på ordinære arbeidsmarkedstiltak seks måneder senere. Suksess: jobb. Modell 5

Variabler	Modell 5		
	Estimat	St.feil	P-verdi
Konstantledd	-1,041	0,048	0,000
<20 år	-0,107	0,075	0,153
20-24 år	0,456	0,035	0,000
25-29 år	0,285	0,029	0,000
50-59 år	-0,480	0,036	0,000
Over 60 år	-1,717	0,063	0,000
Kvinne	0,075	0,028	0,007
Gift	0,240	0,036	0,000
Gift kvinne	-0,116	0,046	0,011
Ungdomsskole	-0,268	0,032	0,000
Videregående skole 10 år	-0,211	0,027	0,000
Universitet/Høyskole	0,118	0,037	0,001
Ingen eller uoppgitt utdanning	-0,258	0,046	0,000
Ikke-vestlig innvandrere	0,008	0,039	0,844
Ingen yrkeserfaring	-0,422	0,035	0,000
Minst fem års yrkeserfaring	0,360	0,025	0,000
Ingen ledighetserfaring	0,413	0,028	0,000
Minst 6 måneder ledighetserfaring	-0,660	0,026	0,000
Antall måneder tiltakserfaring	-0,010	0,007	0,108
Antall måneder delvis sysselsatt	0,084	0,005	0,000
Antall måneder attføringstiltak	-0,040	0,008	0,000
Har vært yrkeshemmet tidligere	-0,495	0,126	0,000
01. Teknisk, vitenskapelig	-0,143	0,068	0,034
02. Pleie og omsorg	0,157	0,058	0,006
03. Undervisning	0,067	0,050	0,181
04. Annen humanistisk	-0,111	0,057	0,052
05. Administrasjon	0,025	0,078	0,749
06. Kontor	0,115	0,046	0,013
07. Handel	0,065	0,038	0,087
08. Primær	-0,147	0,066	0,025
09. Bygg og Anlegg	0,192	0,048	0,000
11. Service	0,110	0,035	0,002
12. Transport	0,215	0,048	0,000
13. Uoppgitt/Uidentifiserbar	-0,090	0,046	0,050
01. Østfold	0,045	0,051	0,373
02. Akershus	0,330	0,049	0,000
04. Hedmark	0,236	0,056	0,000
05. Oppland	0,306	0,063	0,000
06. Buskerud	0,276	0,056	0,000
07. Vestfold	0,145	0,056	0,010
08. Telemark	0,067	0,060	0,259
09. Aust-Agder	0,060	0,075	0,417
10. Vest-Agder	-0,053	0,067	0,427
11. Rogaland	0,059	0,050	0,237
12. Hordaland	0,059	0,045	0,189
14. Sogn og Fjordane	0,345	0,091	0,000
15. Møre og Romsdal	0,065	0,060	0,274
16. Sør-Trøndelag	-0,020	0,050	0,685
17. Nord-Trøndelag	0,164	0,062	0,009
18. Nordland	-0,063	0,054	0,246
19. Troms	0,127	0,060	0,036
20. Finnmark	-0,054	0,067	0,422
Tiltak (additivt ledd)	0,675	0,061	0,000
Samspill tiltak og andre variabler			
Under 20 år	-0,562	0,168	0,001
Over 60 år	0,779	0,388	0,045
Minst 6 måneders ledighetserfaring	0,269	0,111	0,016
Yrkesgruppe 1 (Teknisk, vitenskap. og Human.T.V.Hum)	0,875	0,313	0,005
Yrkesgruppe 12 (Transport)	-0,559	0,228	0,014
Fylke 5 (Oppland)	-0,590	0,175	0,001
Fylke 16 (Sør-Trøndelag)	-0,657	0,197	0,001
Fylke 18 (Nordland)	-0,378	0,170	0,026
Log Likelihood	-28 203		
Antall personer i modellen	51 750		

Tidligere utgitt på emneområdet*Previously issued on the subject***Notater**

97/16: Evaluering av arbeidsmarkedstiltak - bruk av registerdata.

Rapporter (RAPP)

97/15: Lund, M., Landfald, Ø. og S. Try :

Registerbasert evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak - Dokumentasjon og analyse.

98/14: Landfald, Ø. og M. Bråthen: Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1997 - Dokumentasjon og analyse.

98/20: Landfald, Ø. og M. Bråthen (1998): Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1996 - Overgang til jobb og utdanning.

99/31: Bråthen, M. og Landfald, Ø (1999): Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak 1999 - Dokumentasjon og analyse av effekter på kort og lang sikt.

Økonomiske analyser (ØA)

2/2000: M. Bråthen: Evaluering av arbeidsmarkeds-tiltak.

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter*Recent publications in the series Reports*

Merverdiavgift på 23 prosent kommer i tillegg til prisene i denne oversikten hvis ikke annet er oppgitt

- 2000/1 H. Høie, K. Rypdal, G. Haakonsen, K. Flugsrud og B. Tørnsjø: The Norwegian Emission Inventory: Documentation of methodology and data for estimating emissions of greenhouse gases and long-range transboundary air pollutants. 2000. 84s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4770-5
- 2000/2 Ø. Skullerud: Avfallsregnskap for Norge - Metoder og foreløpige resultater for metaller. 2000. 28s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4771-3
- 2000/3 A. Langørgen: En analyse av kommunenes hjelp til mottakere av hjemmetjenester. 2000. 32s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4774-8
- 2000/4 L.A. Lunde, S.L. Røgeberg og L. Sandberg: Price Indices for Capital Goods. Part 1: A descriptive study. 2000. 93s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4776-4
- 2000/5 I. Hauge, C. Hendriks, Ø. Hokstad og A.G. Hustoft: Standard for begreper og kjennemerker knyttet til familie- og husholdningsstatistikken. 2000. 34s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4783-7
- 2000/6 B.E. Naug: Importandelene for industri-varer: En økonometrisk analyse på norske data. 2000. 40s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4786-1
- 2000/7 Å. Cappelen og R. Choudhury: The Future of the Saudi Arabian Economy: Possible Effects on the World Oil Market. 2000. 38s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4781-0
- 2000/8 O. Rønningen: Bygg- og anleggsavfall: Avfall fra nybygging, rehabilitering og riving. Resultater og metoder. 2000. 36s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4791-8
- 2000/9 H. Hungnes: Beregning av årsrelasjoner på grunnlag av økonometriske kvartalsrelasjoner. 2000. 40s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4799-3
- 2000/10 T. Hægeland og J. Møen: Betydningen av høyere utdanning og akademisk forskning for økonomisk vekst: En oversikt over teori og empiri. 2000. 38s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4802-7
- 2000/11 E. Rønning: Holdninger til og kunnskap om norsk utviklingshjelp 1999. 2000. 49s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4804-3
- 2000/12 B.K. Frøyen og Ø. Skullerud: Avfallsregnskap for Norge: Metoder og resultater for treavfall. 2000. 30s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-37-4807-8
- 2000/13 K. Rypdal og L.-C. Zhang: Uncertainties in the Norwegian greenhouse Gas Emission Inventory. 2000. 44s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4808-6
- 2000/14 A. Benedictow: Inntektsforholdene i landbruket: 1992-1997. 2000. 24s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-37-4809-4
- 2000/15 Ø. Skullerud og S.E. Stave: Avfallsregnskap for Norge: Metoder og resultater for plast. 2000. 51s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4810-8
- 2000/16 G. Beleme, F. Gjertsen og J.-K. Borgan: Health Indicators and Health Information System in Botswana. 2000. 34s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4810-8
- 2000/17 J.L. Hass, R.O. Solberg og T.W. Bersvendsen: Industriens investeringer og utgifter tilknyttet miljøvern - pilotundersøkelse 1997. 2000. 40s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4813-2
- 2000/18 F. Gundersen, U. Haslund, A.E. Hustad og R.J. Stene: Innvandrere og nordmenn som offer og gjerningsmenn. 2000. 68s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4816-7
- 2000/19 T. Smith: Utvikling av arealstatistikk for tettstedsnære områder - muligheter og begrensninger. 2000. 61s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4822-1
- 2000/20 A.S. Bye, K. Mork, T. Sandmo, B. Tørnsjø: Resultatkontroll jordbruk 2000: Jordbruk og miljø, med vekt på gjennomføring av tiltak mot forureining. 2000. 82s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4824-8
- 2000/21 M. Torsvik: Etterspørsel og utgifter til pleie og omsorg. 2000. 25s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-4827-2